

2021-07-28

Enligt sändlista

Djuravdelningen

Förslag till ändrade djurskyddsföreskrifter

Du får härmed möjlighet att lämna synpunkter på bifogade förslag till ändringar i fyra av Jordbruksverkets djurskyddsförfattningar. De fyra författningarna är:

- Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:12) om förprovning (saknr L35)
- Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:12) om hästhållning (saknr L 101)
- Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:23) om fjäderfåhållning inom lantbruket m.m. (saknr L 111)
- Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:4) om cirkusdjur (saknr L 116)

Mer information om föreskriftsförslagen finns i konsekvensutredningen.

Remissen består av:

- Föreskriftsförslagen (fyra stycken)
- Konsekvensutredning
- (Svarsformulär)

Ditt remissvar

Vi ser gärna att du lämnar ditt yttrande i svarsformuläret. För att underlätta vårt remissarbete önskar vi få ditt yttrande i elektronisk form i t.ex. Word-format.

- Skicka ditt svar per e-post till jordbruksverket@jordbruksverket.se.
- Ange ”REMISSVAR Dnr: 5.2.17-13478/2021” i rubrikraden i ditt e-postsvar.
- Vi behöver ditt yttrande över förslaget **senast den 5 september 2021.**

Kontaktperson:

Gunnar Palmqvist, gunnar.palmqvist@jordbruksverket.se, 036-15 61 10

Birgitta Carlsson, birgitta.carlsson@jordbruksverket.se, 036-15 89 12

Caroline Johansson, caroline.johansson@jordbruksverket.se, 036-15 52 39

Föreskriftsförslaget och svarsformulären finns även på Jordbruksverkets webbplats (www.jordbruksverket.se) – längst ner till höger under ”Övrigt” klicka på ”Remisser och yttranden” och sedan på ”Remisser”.

Sändlista

Avelsföreningen för specialhästraser
Avelsföreningen för Svensk Ridponny
Avelsföreningen för Svenska varmblodiga travhästen
Avelsföreningen Svenska Ardennerhästen
Avelsföreningen Svenska Varmblodiga Hästen
Blenta AB
Cirkus Maximum
Cirkusakademin
Djurens rätt
Djurskyddet Sverige
Föreningen Nordsvenska Hästen
Hushållningssällskapet
Hästföretagarna
Hästnäringens Nationella Stiftelse
Hästnäringens Yrkesnämnd
Lammproducenterna
Lantbrukarnas Riksförbund, LRF
Länsstyrelsen i Blekinge län
Länsstyrelsen i Dalarnas län
Länsstyrelsen i Gotlands län
Länsstyrelsen i Gävleborgs län
Länsstyrelsen i Hallands län
Länsstyrelsen i Jämtlands län
Länsstyrelsen i Jönköpings län
Länsstyrelsen i Kalmar län
Länsstyrelsen i Kronobergs län
Länsstyrelsen i Norrbottens län
Länsstyrelsen i Skåne län
Länsstyrelsen i Stockholms län
Länsstyrelsen i Södermanlands län
Länsstyrelsen i Uppsala län
Länsstyrelsen i Värmlands län
Länsstyrelsen i Västerbottens län
Länsstyrelsen i Västernorrlands län
Länsstyrelsen i Västmanlands län
Länsstyrelsen i Västra Götalands län
Länsstyrelsen i Örebro län
Länsstyrelsen i Östergötlands län
Naturbruksskolornas förening
Näringslivets Regelnämnd

Regelrådet
Ridskolornas Riksorganisation
Riksförbundet Svensk Hjort
Rise
Skogshästen föreningen för körning med häst
Statens Veterinärmedicinska Anstalt
Swechick AB
Swedfarm AB
Swehatch AB
Svensk Fågel
Svensk Galopp
Svenska Arabhästföreningen
Svenska Arabhästregistraturen
Svenska Avelsföreningen för Amerikanska Hästraser
Svenska Connemarasällskapet
Svenska Fjordhästföreningen
Svenska Fåravelsförbundet
Svenska Getavelsförbundet
Svenska Hingsthållare
Svenska Hästavelsförbundet
Svenska Islandshästförbundet
Svenska New Forest Föreningen
Svenska Ridsportförbundet
Svenska Russavelsföreningen
Svenska Shetlandssällskapet
Svenska Tinkerhästsällskapet
Svenska Travsportens Centralförbund
Svenska Welshponny- och Cobföreningen
Svenska Ägg
Sveriges Grisföretagare
Sveriges Lantbruksuniversitet
Sveriges Nötköttsproducenter
Sveriges Veterinärförbund
Växa Sverige

Kopia för kännedom till
Näringsdepartementet
Distriktsveterinärerna

Konsekvensutredning

Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:12) om förprovning (saknr L35)

Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:17) om hästhållning (saknr L 101)

Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:23) om fjäderfåhållning inom lantbruket m.m. (saknr L 111)

Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:4) om cirkusdjur (saknr L 116)

Enligt förordning (2007:1244) om särskild konsekvensutredning vid regelgivning ska en myndighet som överväger nya eller förändrade regler utreda reglernas kostnadsmissiga och andra konsekvenser i den omfattning som behövs i det enskilda fallet och dokumentera utredningen i en konsekvensutredning.

Inledning

Vi ser behov av att ändra i rubricerade djurskyddsföreskrifter. Skälet är bland annat att några paragrafer behöver rättas eftersom de fått annan innebörd och konsekvens än vad som var avsikten. Vi behöver också ändra bestämmelsen om på vilket sätt ansökan om förprovning ska ske samt göra en redaktionell ändring. Vi föreslår därför följande:

- **4, 9 och 10 §§ i SJVFS 2019:12 (L35)** ändras så att blanketter eller e-tjänster som tas fram av länsstyrelsen får användas vid ansökningar om förprovning och vid förhandsanmälan. Detta är idag inte formellt tillåtet eftersom paragraferna anger att ansökan respektive förhandsanmälan ska göras på blanketter som fastställts av Jordbruksverket.
- **2 kap. 2 § i SJVFS 2019:17 (L101)** ändras så att det inte är ett allmängiltigt krav om att passager, dörrar och vägar ska vara konstruerade så att hästar kan passera utan fysisk kontakt med andra hästar.
- **2 kap. 13 och 17 §§ i SJVFS 2019:23 (L111)** ändras gällande förutsättningarna för att få ha en högre belägningsgrad vid uppfödning av unghöns och värphöns.
- **4 kap. 13 § i SJVFS 2019:23 (L111)** ändras så att det blir tillåtet att ha sittpinnar placerade över ströbädden vid uppfödning av unga avelsdjur inom slaktkycklingproduktionen.
- **4 § i SJVFS 2019:4 (L116)** ändras så att de ord som används i definitionen av begreppet ”cirkus” är mer tidsenliga och neutrala.

A Allmänt

1. Beskrivning av problemet och vad man vill uppnå

4, 9 och 10 §§ i SJVFS 2019:12 (L35)

Vi ser behov av att ändra i L35 så att blanketter och e-tjänster som tas fram av länsstyrelsen får användas vid ansökningar om förprovning och vid förhandsanmälan. Detta är idag inte formellt tillåtet eftersom det av paragraferna framgår att detta ska göras blanketter som fastställts av Jordbruksverket. Vi föreslår därför att 4, 9 och 10 §§ ska ändras.

Vi fick i regleringsbrev för år 2018 i uppdrag att fortsätta arbetet med att förenkla och förbättra förprovningen. Resultatet av arbetet redovisades till Regeringskansliet den 25 april 2018. En av förenklingsåtgärderna som identifierades i arbetet var att ta fram nya ansökningsblanketter för förprovning. Idag finns det två olika ansökningsblanketter som ska användas vid ansökan om förprovning. Den ena ska användas när ansökan avser förprovningsskyldiga åtgärder för hästar och den andra ska användas vid förprovningsskyldiga åtgärder för övriga djurslag.

Länsstyrelserna framförde under uppdraget att de såg behov av att förändra och komplettera ansökningsblanketterna. Exempelvis behöver blanketterna på ett bättre sätt än idag utformas så att de uppgifter länsstyrelsen behöver för sin provning blir mer fullständiga. De framförde också att blanketten för övriga djur behöver utvecklas eftersom den inte fungerar så bra när det gäller vissa typer av djurhållning. Exempel på detta är vid förprovning av hägn, utrymmen för minkar och fiskar.

Efter regeringsuppdraget tillsatte vi en arbetsgrupp tillsammans med representanter från länsstyrelserna för att göra en översyn av ansökningsblanketterna. Detta arbete pågår nu och beräknas vara delvis färdigt under detta år. Vi bedömer dock att ansökningsblanketterna kan komma att behöva uppdateras och förbättras ytterligare framöver. Det finns också långt framskridna planer inom länsstyrelsen om att ta fram olika e-tjänster för ansökningarna. Sådana arbeten och planer försvaras med nuvarande lydelse i L35.

Mot bakgrund av detta bedömer vi att det är mer lämpligt att de ansökningsförfaranden och även anmälningsförfaranden som ska tillämpas bestäms av länsstyrelsen och inte på ett sätt som först måste ha fastställts av Jordbruksverket. Vi föreslår därför att 4, 9 och 10 §§ ska ändras och bedömer att det framöver kommer att leda till förenklningar för berörda djurhållare och för länsstyrelserna i deras handläggningsarbete.

2 kap. 2 § i SJVFS 2019:17 (L101)

Vi föreslår att L101 ändras så att det inte är ett allmängiltigt krav att passager, dörrar och vägar ska vara konstruerade så att hästar kan passera utan fysisk kontakt med andra hästar.

I nuvarande föreskrift anges att hästar ska förflyttas lugnt och under förhållanden som inte innebär onödig stress och skaderisk för hästen. Vidare anges att passager, dörrar och vägar ska vara fria från föremål som hästar kan skada sig på och att de ska vara konstruerade så att hästar kan passera utan fysisk kontakt med andra hästar.

Kravet om att passager m.m. ska vara konstruerade så att hästar kan passera utan fysisk kontakt med andra hästar utesluter andra lösningar som också kan innebära att hästarna förflyttas på ett lugnt och säkert sätt. Bland annat har flera länsstyrelser, hästnäringen och Djurskyddet Sverige framfört att hästar i många stallar flyttas utan att det äventyrar djurskyddet, trots att stallarna inte är utformade på ett sätt som innebär att hästarna inte kan ha fysisk kontakt med varandra under förflyttningarna. De menar därför att regleringen leder till att många häststallar i onödan måste komplettera eller ändra i sina stallar, exempelvis genom att göra bredare stallgångar eller genom att sätta galler på boxfronterna.

Vi bedömer att nuvarande reglering visserligen leder till att stallarna generellt sett får en säkrare utformning, å andra sidan utesluts möjligheterna att kunna uppnå målet med regleringen på annat sätt, exempelvis med bra skötsel- eller förflyttningsrutiner. Nuvarande reglering innebär därför att investeringar av något slag måste göras i många häststallar runt om i landet, även om det i praktiken inte är eller skulle behöva vara nödvändigt.

2 kap. 13 och 17 §§ i SJVFS 2019:23 (L111)

I nuvarande reglering tillåts unghösuppfödare och äggproducenter med flervåningssystem att ha en högre beläggning under förutsättning att de uppfyller sammanlagt åtta särskilda villkor. Ett av dessa villkor anger att besättningen måste vara ansluten till frivillig organiserad hälsokontroll med plan och riktlinjer som Jordbruksverket har godkänt¹ för hälsokontroll av spolmask.

Något sådant godkänt program har dock aldrig funnits vare sig för unghöns eller värphöns och är inte heller aktuellt att ta fram enligt branschorganisationen Svenska Ägg. Villkoret kan därför inte kvarstå i föreskriften. Vi bedömer dock att villkor om förebyggande åtgärder och bekämpning av spolmask behövs och ska ställas på de besättningar som vill tillämpa en högre beläggningsnivå. Vi föreslår därför att villkorsskrivningen ändras till en mer allmängiltig skrivning om krav på provtagning och avmaskning.

Svenska Ägg har däremot ett frivilligt hälsokontrollprogram för spolmask². Programmet syftar till att begränsa spridning och infektionstryck av spolmask i kommersiella ung- och värphönsbesättningar och innehåller bl.a. riktlinjer för provtagning, avmaskning av smittade flockar och sanering av djurutrymmen. De besättningar som är anslutna till detta program har hittills ansetts uppfylla villkoret, även om programmet inte är godkänt enligt ovan.

I samband med att reglerna i L100³ överfördes till 2 kap. 17 § i L111 infördes oavsiktligt en begränsning genom en fotnot i tabell 7. Av den fotnoten framgår att högst 20 unghöns får hållas per m² *golvarea*. Det innebär att unghösuppfödarna i så fall inte får ha mer än ca 60 % av den beläggningsnivå som var tillåten enligt L100 och som vi hade för avsikt att fortsätta tillåta. Vi föreslår därför att fotnoten i tabell 7 tas bort.

4 kap. 13 § i SJVFS 2019:23 (L111)

Vi föreslår att 13 § ändras så att det återigen ska blir tillåtet att ha sittpinnar över ströbädden för unga avelsdjur inom slaktkycklingproduktionen. Det var tillåtet tidigare men förbjöds oavsiktligt när djurskyddsbestämmelserna för fjäderfä överfördes från L100 till L111. De djurhållare som berörts av detta oavsiktliga förbud har ansökt och beviljats tidsbegränsade dispenser.

Unghönsen för avel inom slaktkycklingproduktionen föds upp i ett golvsystem med ströbädd över hela golvytan. Unghönsen behöver dock tidig träning av tredimensionellt tänkande och rörelse så att de lär sig att ta sig mellan olika nivåer/plan. Unghösuppfödarna använder därför upphöjda bänkar, bockar och sittpinnar som placeras ovanpå ströbädden som unghönsen kan förflytta sig mellan. Detta är viktigt eftersom de system som djuren kommer att hållas i som vuxna inte bara består av ströbädd utan även har upphöjd gödselbenge där bl.a. vatten och värpreden är placerade.

¹ Bestämmelser om godkännande av hälsokontrollprogram finns i *Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2015:17) om frivillig organiserad hälsokontroll av husdjur*.

² Frivilligt och förebyggande hälsokontrollprogram med avseende på spolmask.

³ Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2010:15) om djurhållning inom lantbruket m.m.

4 § i SJVFS 2019:4 (L116)

Vi föreslår att 4 § ändras så att de ord som används i definitionen av begreppet ”cirkus” är mer tidsenliga och beskriver verksamheten på ett tydligare sätt. I nuvarande 4 § definieras begreppet ”cirkus” som: ”En kringresande verksamhet i vilken djur uppträder offentligt vid en föreställning”.

Cirkusverksamheten är en planerad verksamhet som följer en på förhand upprättad turnéplan som också ges in till kontrollmyndigheten. Vi anser därför att det föreslagna ordet ”turnerande” ger en tydligare beskrivning av denna verksamhet. Vi har också förstått att ordet ”kringresande” ibland förknippas med andra verksamheter av varierande slag. Vi vill därför beskriva cirkusverksamheten på ett mer tidsenligt sätt som inte kan missförstås och ges annan betydelse än den avsedda.

2. Beskrivning av alternativa lösningar för det man vill uppnå och vilka effekterna blir om någon reglering inte kommer till stånd

4, 9 och 10 §§ i SJVFS 2019:12 (L35)

Alternativa lösningar saknas. Om länsstyrelsen ska kunna bestämma på vilket sätt ansökan respektive anmälan kan göras behöver paragraferna ändras. Detta eftersom dessa anger att blanketterna som ska användas ska vara fastställda av Jordbruksverket. Om ändringarna inte genomförs leder det till onödiga processer för oss och länsstyrelserna vid varje tillfälle som ändringar av blanketterna behöver göras. Det skulle också vara hindrande för länsstyrelsens utveckling av e-tjänster.

2 kap. 2 § i SJVFS 2019:17 (L101)

Det saknas alternativa lösningar för det vi vill uppnå med regeländringen. Det beror på att nuvarande reglering innebär att passager, dörrar, gångar och vägar måste vara konstruerade så att hästar kan passera utan fysisk kontakt med andra hästar. Det leder visserligen till att stallarna generellt sett får en säkrare utformning, å andra sidan saknas möjligheter att kunna uppnå det övergripande målet med regleringen på annat sätt, exempelvis genom god planering i stallet i kombination med lämpliga skötsel- och förflyttningsrutiner. Om nuvarande reglering kvarstår innebär det att investeringar av något slag måste göras i många häststallar runt om i landet, trots att det i praktiken inte är nödvändigt.

2 kap. 13 och 17 §§ i SJVFS 2019:23 (L111)

Regeländringarna innebär att krav tas bort respektive ändras, som i nuläget formellt hindrar de berörda företagen att ha en högre beläggning vid uppfödning av unghöns och värphöns på så sätt som var avsikten när föreskrifterna infördes.

När det gäller 2 kap. 17 § där en begränsning oavsiktligt infördes genom en fotnot i tabell 7 kan en rättelse av föreskrifterna inte ske på annat sätt än att paragrafen ändras. Det saknas därför alternativa lösningar.

Om ändringarna inte görs i 13 och 17 §§ när det gäller värphöns respektive unghöns avseende villkoren för hälsokontrollprogram för spolmask, innebär det en fortsatt otydlighet i fråga om en högre beläggning får tillämpas eller inte. Detta kan inte tydliggöras på annat sätt än att ändra paragraferna. Det saknas därför alternativa lösningar.

4 kap. 13 § i SJVFS 2019:23 (L111)

Avsikten med ändringen är att rätta ett misstag som begicks när föreskriften infördes. Detta kan inte åstadkommas på annat sätt än att ändra i paragrafen. Det saknas därför alternativa lösningar. Om regeländringen inte görs kvarstår nuvarande problem för berörda djurhållare som antingen måste ändra i sin djurhållning eller på nytt ansöka om dispens.

4 § i SJVFS 2019:4 (L116)

Vi vill genom ändringen åstadkomma en tydligare beskrivning av begreppet ”cirkus” som inte kan missförstås eller ges annan betydelse än den avsedda. Några alternativa lösningar för att åstadkomma detta har inte identifierats. Om förslaget inte genomförs kvarstår den beskrivna problematiken.

3. Uppgifter om vilka som berörs av regleringen

4, 9 och 10 §§ SJVFS 2019:12 (L35)

De som berörs av ändringen är djurhållare som omfattas av kraven på förprovning enligt 6 kap. 1 § djurskyddsförordningen (2019:66), dvs. djurhållare som har:

- hästar,
- djur som föds upp eller hålls för produktion av livsmedel, ull, skinn eller pälsar, samt
- djur som används i sådan undervisning som inte är djurförsök.

(Årligen görs ca 1 500 förprövningsansökningar per år hos länsstyrelserna där ansökningar rörande stallar för nötkreatur och hästar utgör den största andelen (ca 80 %). Antalet förhandsanmälningar per år är ca 10 st.)

2 kap. 2 § SJVFS 2019:17 (L101)

Ändringen berör samtliga företag (och privatpersoner) som bedriver hästhållning i häststallar. Det finns ca 25 000 företag i Sverige som håller hästar. Det är bland annat företag med inackorderingsstallar, ridskolor, uppfödare, tränare inom trav och galopp, tävlingsryttare, turridningsarrangörer m.fl.

2 kap. 13 och 17 §§ SJVFS 2019:23 (L111)

Ändringarna berör företag som föder upp djuren i så kallade *flervåningssystem*. Enligt uppgifter från Svenska Ägg rör det sig om ca 20 företag med 33 anläggningar som sammanlagt rymmer ca 2,5 miljoner unghöns, samt 132 företag med 144 anläggningar som sammanlagt rymmer ca 6,5 miljoner värphöns.

4 kap. 13 § SJVFS 2019:23 (L111)

Ändringen berör de företag som föder upp unga avelsdjur inom slaktkycklingproduktionen. Enligt uppgifter från branschen finns det i dag fyra stycken sådana företag som sammanlagt har 54 stallavdelningar (”hus”) i vilka man årligen föder upp ca 1,2 miljoner unga avelsdjur.

4 § SJVFS 2019:4 (L116)

Ändringen berör alla företag som bedriver cirkusverksamhet i landet.

4. Uppgifter om de bemyndiganden som myndighetens beslutanderätt grundar sig på

4 § SJVFS 2019:12 (L35)

11 kap. 2 § djurskyddsförordningen (2019:66)

2 kap. 2 § SJVFS 2019:17 (L101)

2 kap. 18 § djurskyddsförordningen (2019:66)

2 kap. 13 och 17 §§, 4 kap. 13 § SJVFS 2019:23 (L111)

2 kap. 9 § djurskyddsförordningen (2019:66)

4 § SJVFS 2019:4 (L116)

11 kap. 2 § djurskyddsförordningen (2019:66)

5. Uppgifter om vilka kostnadsmässiga och andra konsekvenser regleringen medför och en jämförelse av konsekvenserna för de övervägda regleringsalternativen

4, 9 och 10 §§ i SJVFS 2019:12 (L35)

Förslaget innebär inte några kostnadsmässiga konsekvenser för företagen. Vi bedömer dock att de framöver kommer att få bättre anpassade ansökningsblanketter och utökade möjligheter att ansöka om förprovning via länsstyrelsens e-tjänster. Förslaget innebär också att det blir enklare för länsstyrelsen att anpassa och utveckla blanketterna för ansökan och förhandsanmälan och sina e-tjänster. Det bör leda till att framför allt förprovningens processen kan förenklas för företagen och att länsstyrelsen kan få in mer kompletta uppgifter och handlingar från sökanden när ansökan eller förhandsanmälan kommer in till länsstyrelsen.

2 kap. 2 § i SJVFS 2019:17 (L101)

Vi bedömer att flertalet häststallar som drivs av de ca 25 000 hästföretagen har utformat sina stallar så att det är möjligt att förflytta hästarna på stallgångar och passager utan att de kan ha fysisk kontakt med andra hästar. Detta genom att de exempelvis har gallerförsedda boxfronter. För dessa företag får regelförslaget inga kostnadsmässiga eller andra konsekvenser.

Det finns dock många hästföretag med stallar som inte har sådana boxlösningar eller som på annat sätt har sina stallar utformade så att hästarna inte kan ha fysisk kontakt med varandra när de förflyttas. För vissa av dem där förflyttning av hästarna ändå sker på ett lugnt och säkert sätt innebär förslaget en lättnad. Detta efter som de inte måste göra kompletterande byggnadsåtgärder.

Om regeländringen inte genomförs innebär det för den sistnämnda gruppen företagen att de behöver anpassa sina stallar. Kostnaden för sådana anpassningar varierar kraftigt beroende på vilken eller vilka byggnadsåtgärder som i så fall behöver vidtas. I de allra flesta fallen är byte eller komplettering av boxfronter den troligaste åtgärden. Detta eftersom den jämfört med andra typer av åtgärder, så som breddning av stallgångar, är enklast och minst kostsam att genomföra. Även kostnaden för en sådan åtgärd varierar beroende på hur boxarna är utformade. I vissa fall kan det vara möjligt att komplettera befintliga boxfronter med exempelvis galler ovanpå, men där så inte är möjligt kan hela boxfronten eller eventuellt hela boxen behöva bytas ut.

Mot bakgrund av detta är det inte möjligt att ta fram en allmängiltig kostnad i det fall regeländringen inte genomförs. Vi bedömer dock utifrån de priser som finns på marknaden att det rör sig om i storleksordningen 5 – 15 tkr per hästbox. Hur många sådana boxar som finns hos bland de ca 25 000 hästföretagen saknas det dock uppgifter om men sannolikt rör det sig om fler än ett tusental.

2 kap. 13 och 17 §§ SJVFS 2019:23 (L111)

Ändringen i 17 § när det gäller beläggningsgraden för unghöns innebär att det blir tydligt att unghönsen även fortsättningsvis får hållas i uppfödningstallarna med en högre beläggning efter att de uppnått en ålder av 15 veckor, så som var avsikten att tillåta. Ändringen får därför i praktiken inte några kostnadsmässiga eller andra konsekvenser för företagen. Om ändringen inte genomförs och bestämmelsen tillämpas på sätt som inte vara avsikten, skulle det troligen innebära att unghönsen i de allra flesta fall skulle flyttas till värphönsstallarna redan vid 15 veckors ålder. Det skulle rubba det etablerade system som råder mellan unghönsuppfödare och värphönsuppfödare vad gäller planering och leveranser. Det skulle också vara mindre lämpligt för värphönsstallarna vars system och management i regler bygger på att hönsen sätts in när de är äldre, dvs. närmare inpå att de börjar värpa.

Ändringarna i 13 och 17 §§ för värphöns respektive unghöns avseende villkoren för hälsokontrollprogram för spolmask medför i praktiken inte några kostnadsmässiga eller andra

konsekvenser för berörda djurhållare. Detta eftersom de redan idag har rutiner som följs för hantering av spolmask.

4 kap. 13 § i SJVFS 2019:23 (L111)

Ändringen förenklar för berörda företag och medför inga andra konsekvenser för dem än att de framöver inte behöver dispens från Jordbruksverket för att få placera sittpinnarna över ströbädden.

4 § i SJVFS 2019:4 (L116)

Ändringen är redaktionell och medför därför inga konsekvenser för cirkusföretagen.

6. Bedömning av om regleringen överensstämmer med eller går utöver de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen

Regleringen står inte i strid med de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till Europeiska unionen.

7. Bedömning av om särskilda hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande och om det finns behov av speciella informationsinsatser

4, 9 och 10 §§ i SJVFS 2019:12 (L35)

Särskild hänsyn behöver tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdande. En preliminär bedömning är att ändringen kan träda i kraft kring årsskiftet 2021-22. Anledningen är att nya blanketter och e-tjänst håller på att tas fram av länsstyrelsen och det är oklart vid vilken datum detta arbete är slutfört.

Särskild information om regeländringen och om hur man ansöker om förprovning och hur man gör förhandsanmälan kommer att finnas på Jordbruksverkets hemsida. www.jordbruksverket.se

2 kap. 2 § i SJVFS 2019:17 (L101)

Regeländringen är lättnader för berörda hästföretag samt privatpersoner som håller hästar. Någon särskild hänsyn behöver därför inte tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdandet. Information om regeländringen kommer att ges till berörda branschorganisationer samt på Jordbruksverkets hemsida. www.jordbruksverket.se.

2 kap. 13 och 17 §§ SJVFS 2019:23 (L111)

Regeländringen innebär lättnader för berörda företag. Någon särskild hänsyn behöver därför inte tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdandet. Information om regeländringen kommer att ges till berörda branschorganisationer samt på Jordbruksverkets hemsida. www.jordbruksverket.se.

4 kap. 13 § i SJVFS 2019:23 (L111)

Regeländringen innebär lättnader för berörda företag. Någon särskild hänsyn behöver därför inte tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdandet. Riktad information om regeländringen kommer att ges till de berörda företagen.

4 § i SJVFS 2019:4 (L116)

Ändringen är redaktionell. Någon särskild hänsyn behöver därför inte tas när det gäller tidpunkten för ikraftträdandet. Behov av speciella informationsinsatser finns inte.

B Kommuner och landsting

Regleringen bedöms inte få effekter för kommuner eller landsting. Konsekvensutredningen innehåller därför inte någon beskrivning i punkt 8.

C Företag

Med företag avses här en juridisk eller en fysisk person som bedriver näringsverksamhet, det vill säga försäljning av varor och/eller tjänster yrkesmässigt och självständigt. Att yrkesmässigt bedriva näringsverksamhet bör tolkas brett.

Regleringen vad gäller 2 kap. 2 § (L101) bedöms få effekter av betydelse för hästföretagens arbetsförutsättningar, konkurrensförmåga eller villkor i övrigt.

8. Beskrivning av antalet företag som berörs, vilka branscher företagen är verksamma i samt storleken på företagen

Ändringen berör samtliga företag (och privatpersoner) som bedriver hästhållning i häststallar. Det finns ca 25 000 företag i Sverige som håller hästar. Det är bland annat företag med inackorderingsstallar, ridskolor, uppfödare, tränare inom trav och galopp, tävlingsryttare, turridningsarrangörer m.fl. När det gäller storleken på dessa olika företag har vi i nuläget inte tillräckliga uppgifter om det som vi kan redovisa.

Sedan den 21 april 2021 finns krav på att aktörer som driver anläggningar med hästar ska registrera sin anläggning hos Jordbruksverket⁴. Senaste datum för registreringen är dock förlängt till den 1 oktober 2021. Vi har därför ingen möjlighet att i nuläget ge en överblick över företagens storlek per verksamhet.

9. Beskrivning av vilken tidsåtgång regleringen kan föra med sig för företagen och vad regleringen innebär för företagens administrativa kostnader

Regleringen påverkar inte tidsåtgången för företagen och påverkar inte företagens administrativa kostnader

10. Beskrivning av vilka andra kostnader den föreslagna regleringen medför för företagen och vilka förändringar i verksamheten som företagen kan behöva vidta till följd av den föreslagna regleringen

Regleringen lättar för hästföretagen och minskade kostnader för vissa av dem (se punkt 5). Regleringen innebär inte att hästföretagen behöver förändra sin verksamhet.

11. Beskrivning av i vilken utsträckning regleringen kan komma att påverka konkurrensförhållandena för företagen

Vi bedömer att regleringen inte kommer att påverka företagens konkurrenskraft.

12. Beskrivning av hur regleringen i andra avseenden kan komma att påverka företagen

Regleringen innebär en förenkling för företagen genom att de kan uppfylla kravet på säkra förflyttningar av hästar på flera sätt.

⁴ Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2021:13) om registrering, godkännande, spårbarhet, förflyttning, införsel samt export med avseende på djurhälsa

13. Beskrivning av om särskilda hänsyn behöver tas till små företag vid reglernas utformning

Föreskriften riktar sig till små företag och privatpersoner och är därför utformad utifrån den förutsättningen.

E Samråd

Beskrivning av ett eventuellt tidigt samråd

Tidigt samråd har skett med representanter från länsstyrelsen när det gäller ändringsförslaget i L35. När det gäller föreslagna ändringar i L111 rörande unghöns och värphöns har dialog skett med representanter från branschorganisationen Svenska Ägg. De har också bidragit med uppgifter om berörda företag. Branschorganisationen Svensk Fågel och representant från avelsföretag inom slaktkycklingproduktionen har framfört synpunkter och bidragit med värdefull information och underlag så väl innan som under föreskriftsarbetet.

Kontaktperson

Gunnar Palmqvist, gunnar.palmqvist@jordbruksverket.se, 036-15 61 10

Birgitta Carlsson, birgitta.carlsson@jordbruksverket.se, 036-15 89 12

Caroline Johansson, caroline.johansson@jordbruksverket.se, 036-15 52 39

SJVFS 2021:XX

**Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks
föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:12) om
förprovning;**

Saknr L 35

Utkom från trycket
den xx oktober 2021
Omtryck

beslutade den xx oktober 2021.

Statens jordbruksverk föreskriver, med stöd av 11 kap. 2 § djurskyddsförordningen (2019:66), att 4, 9 och 10 §§ verkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:12) om förprovning ska ha följande lydelse.

Författningen och de allmänna råden kommer därför att ha följande lydelse från och med den dag då denna författning träder i kraft.

Grundläggande bestämmelser

1 § Grundläggande bestämmelser om förprovning av djurstallar finns i djurskyddslagen (2018:1192) och djurskyddsförordningen (2019:66).

Definitioner

2 § I dessa föreskrifter betyder:

Anläggning

Ett eller flera stallar eller andra djurutrymmen som är belägna på samma fastighet.

Förprovning

Prövning om godkännande på förhand i enlighet med 6 kap. 1 § djurskyddsförordningen (2019:66).

Hydda

Flyttbart mindre stall som placeras utomhus med liggplatser för kalvar eller grisar. Djuren hålls inte instängda i hyddan utan kan själv välja när de vill använda den. Hydda är inte detsamma som ligghall i denna författning.

Ligghall

Stall med liggplatser för lösgående djur. Djuren hålls inte instängda i stallet utan kan själv välja när de vill använda det.

Stall

Byggnad för hållande av djur.

Strutsfåglar

Fåglar av arterna struts, emu och nandu.

Tävling

Arrangemang vars syfte är en konkurrensbedömning; till tävling räknas även kvalitetsbedömning, kvallopp och premiellopp; en tävling kan bestå av flera delmoment, lopp eller klasser och hållas under en eller flera dagar i följd, s.k. meeting.

Undantag

3 § Kravet på förprovning gäller inte

1. om det antal djur som ryms på anläggningen, av det eller de djurslag som berörs av den planerade åtgärden, efter denna kommer att understiga
 - a) 20 nötkreatur,
 - b) 15 vuxna grisar,
 - c) 150 växande grisar,
 - d) 20 vuxna får,
 - e) 40 lamm,
 - f) 20 vuxna getter,
 - g) 40 killingar,
 - h) 500 fjäderfän utom strutsfåglar,
 - i) 5 hästar,
 - j) 5 alpackor,
 - k) 5 lamor,
 - l) 20 vuxna kaniner,
 - m) 150 växande kaniner,
 - n) 20 vuxna minkar,
 - o) 150 växande minkar,
 - p) 5 hundar,
 - q) 5 katter,
 - r) 5 tamillrar,
 - s) 20 gnagare,
 - t) 20 burfåglar,
 - u) 20 brevduvor, eller
 - v) 10 burar, terrarier, akvarier eller andra behållare avsedda för kräldjur, groddjur eller fiskar som hålls i undervisningssyfte,
2. fiskanläggningar för livsmedelsproduktion där årsproduktionen efter åtgärden kommer att understiga 35 ton fisk,
3. tillfälliga boxar som uppförs i anslutning till tävling och som tas bort inom fem dygn från det att tävlingen är avslutad,
4. tillfälliga boxar för djur som behöver tas om hand för särskild vård och behandling,
5. ligghallar och stallar som endast är avsedda att ge väderskydd för de djur som anges i punkt 1 a-k när de hålls utomhus, som efter åtgärden rymmer högst dubbla antalet djur som anges i punkt 1 a-k,
6. om åtgärden endast avser uppförande av
 - a) permanenta boxar avsedda för djur som behöver tas om hand för särskild vård och behandling om det sammanlagda antalet djur som kan rymmas i

- sådana boxar i avdelningen efter åtgärden högst är 4 nötkreatur, 20 grisar, 4 får, 4 getter eller 1 häst,
- b) kalvnings-, killnings- eller lammingsboxar avsedda för ett moderdjur,
 - c) ensamboxar för kalvar där dessa placeras i stallavdelningar med kor,
 - d) hyddor som rymmer högst 2 kalvar, eller
 - e) ströbäddsboxar för gruppållna kalvar i oisolerade byggnader med naturlig ventilation, om det sammanlagda antalet kalvar som ryms i avdelningen efter åtgärden högst är 20 stycken,
7. anläggning för hållande av försöksdjur enligt 1 kap. 3 § djurskyddslagen (2018:1192) som prövas enligt 7 kap. 30 § djurskyddsförordningen (2019:66),
 8. anläggning för hållande av djur för offentlig förevisning som prövas enligt 3 kap. 6 § djurskyddsförordningen,
 9. i ärenden om godkännande av ny teknik enligt 6 kap. 5 § djurskyddsförordningen för de tekniska system eller den tekniska utrustning som är föremål för prövningen, samt
 10. åtgärder som föranmälts enligt 9-10 §§ denna författning.

Ansökan, beslut och besiktning

4 § Ansökan om förprovning ska göras till länsstyrelsen i det län där anläggningen är belägen och ske på det sätt som länsstyrelsen anvisar.¹ (SJVFS 2021:XX).

Allmänna råd till 6 kap. 1 § djurskyddsförordningen

Innan en ansökan om förprovning avseende utrymmen för sådana djur som avses i 3 § punkt 1 a-h samt 3 § punkt 2 skickas in till länsstyrelsen bör samråd om den planerade åtgärden ha skett med veterinär som har särskild kompetens om zoonotiska smittämnen samt övriga smittämnen som kan förorsaka ohälsa hos djur samt om hur risken för spridning av sådana smittämnen minimeras. I det fall samråd har skett bör dokument som styrker detta bifogas ansökan om förprovning.

5 § Länsstyrelsen ska fatta beslut i förprovningsärenden senast åtta veckor efter det att ansökan är komplett. Om så inte sker får åtgärden påbörjas utan hinder av 6 kap. 1 § djurskyddsförordningen (2019:66).

Allmänna råd till 5 §

När en ansökan om förprovning kommit in till länsstyrelsen bör länsstyrelsen snarast möjligt skicka en bekräftelse till sökanden om att myndigheten har tagit emot ansökan. Kopia på denna bekräftelse bör skickas för kännedom till den eller de förvaltningar inom kommunen som ansvarar för miljöfrågor och byggnadsfrågor.

Om en ansökan behöver kompletteras bör länsstyrelsen senast inom tio arbetsdagar från det att ansökan kommit in till länsstyrelsen begära att sökanden kompletterar ansökan.

6 § Åtgärden ska vara genomförd inom tre år från det att förprovningsbeslutet meddelats av länsstyrelsen. Länsstyrelsen får dock i enskilt fall besluta om annan tid för när åtgärden senast ska vara genomförd.

¹ Mer information om hur en ansökan om förprovning ska göras finns på länsstyrelsens webbplats www.lansstyrelsen.se.

Om åtgärden inte har genomförts eller endast till viss del har genomförts inom tre år eller inom den tid som länsstyrelsen har beslutat, måste ny förprovning göras av kvarstående åtgärder för att dessa ska få genomföras.

7 § Anmälan om besiktning ska ske till länsstyrelsen.

Besiktning ska ske inom fyra veckor från det att anmälan gjorts. Besiktning får dock utföras vid en senare tidpunkt om länsstyrelsen bedömer att det är mer lämpligt och om så är överenskommet med sökanden.

8 § Vid besiktningen ska länsstyrelsen kontrollera att åtgärden är gjord i enlighet med förprövningsbeslutet. I det fall förprövningsbeslutet inte har följts ska länsstyrelsen pröva om den del av anläggningen som omfattas av förprövningsbeslutet får användas för djurhållning.

Förhandsanmälan

9 § Förhandsanmälan får göras i det fall en förprövningspliktig åtgärd avser en mindre om- eller tillbyggnad av en befintlig stallavdelning för djur som hålls för andra ändamål än undervisning under förutsättning att samtliga kriterier enligt nedan är uppfyllda;

- a) den befintliga stallavdelningen är i enlighet med länsstyrelsens senaste förprövningsbeslut,
- b) åtgärden berör endast sådan djurkategori som hålls i den befintliga stallavdelningen, samt
- c) berörda djurplatser kommer att bestå av samma inhysningssystem som används i den befintliga stallavdelningen för den berörda djurkategorin, och kommer efter åtgärden att motsvara högst 20 procent av det totala antalet sådana platser i stallavdelningen.

Förhandsanmälan ska göras till länsstyrelsen i det län där anläggningen är belägen och ske på det sätt som länsstyrelsen anvisar.² (SJVFS 2021:XX).

10 § Förhandsanmälan får göras av sådan förprövningspliktig åtgärd som är nödvändig att genomföra som en följd av restriktion Jordbruksverket beslutat om med anledning av utbrott av smittsam djursjukdom.

Förhandsanmälan ska göras till länsstyrelsen i det län där anläggningen är belägen och ske på det sätt som länsstyrelsen anvisar.³ (SJVFS 2021:XX).

² Mer information om hur en förhandsanmälan ska göras finns på länsstyrelsens webbplats www.lansstyrelsen.se.

³ Mer information om hur en förhandsanmälan ska göras finns på länsstyrelsens webbplats www.lansstyrelsen.se.

Denna författning⁴ träder i kraft den 1 april 2019, då Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2012:12 om förprovning upphör att gälla. De allmänna råden ska gälla från samma tidpunkt.

Denna författning⁵ träder i kraft den XX januari 2022.

CHRISTINA NORDIN

Gunnar Palmqvist
(Djurvårdsenheten)

⁴ SJVFS 2019:12
⁵ SJVFS 2021:XX

SJVFS 2021:XX

**Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks
föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:17) om
hästhållning;**

Saknr L 101

Utkom från trycket
den xx oktober 2021
Omtryck

beslutade den xx oktober 2021.

Statens jordbruksverk föreskriver, med stöd av 2 kap. 18 § djurskyddsförordningen (2019:66), att 2 kap. 2 § verkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:17) om hästhållning ska ha följande lydelse.

Författningen och de allmänna råden kommer därför att ha följande lydelse från och med den dag då denna författning träder i kraft.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 KAP. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER.....	2
Inledande bestämmelser	2
Definitioner	2
Ytterligare bestämmelser om hästhållning.....	2
2 KAP. SKÖTSEL OCH HANTERING.....	3
Tillsyn.....	4
3 KAP. BYGGNADER OCH FÖRVARING	4
Allmänna krav	4
Ventilation och luftkvalitet.....	5
Ljus och buller.....	5
Brandskydd.....	5
Liggytor.....	6
Särskilda krav vid fölning och utrymme för behandling m.m.	6
Krav på utrymme.....	6
Förvaring av häst i transportfordon.....	8
4 KAP. FODER OCH VATTEN	8
5 KAP. RASTNING OCH UTEVISTELSE	9
6 KAP. ÖVRIGA BESTÄMMELSER	9

1 KAP. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

Inledande bestämmelser

1 § Dessa föreskrifter ska tillämpas vid all hästhållning.

2 § Hästar får hållas och skötas på annat sätt än vad som anges i dessa föreskrifter om veterinär eller godkänd hovslagare har ordinerat detta av veterinärmedicinska skäl.

Definitioner

3 § I dessa föreskrifter betyder:

<i>Avvänjning</i>	Den process då sto och föl skiljs åt och di-perioden avslutas.
<i>Gruppbox</i>	Box där flera hästar hålls samtidigt.
<i>Häst</i>	Hästar och åsnor samt korsningar mellan dessa.
<i>Individuell uppstallning</i>	Hästar som hålls en och en, vanligen i spilta eller box.
<i>Kalla årstiden</i>	Del av året då dygnsmedeltemperaturen understiger + 5° C.
<i>Ligghall</i>	Stall med liggplats för lösgående hästar. Hästarna hålls inte instängda i ligghallen utan kan själva välja när de vill använda den.
<i>Spilta</i>	Plats där hästar binds och väggar begränsar hästens rörelsefrihet i sidled.
<i>Spilta för uppstallning</i>	Spilta där en häst kan bindas under längre perioder och hästen har möjlighet att ligga ned och sova.
<i>Stall</i>	Byggnad för hållande av djur.
<i>Ätspilta</i>	Spilta som hästen endast vistas i under korta perioder för att äta. I ätspiltor kan hästarna stängas in istället för att bindas.

Ytterligare bestämmelser om hästhållning

4 § Grundläggande bestämmelser om hur djur ska hållas och skötas finns i djurskyddslagen (2018:1192) och djurskyddsförordningen (2019:66).

Bestämmelser om träning och tävling med hästar samt om dopning finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:26) om träning och tävling med djur.

Bestämmelser om transport av hästar finns i rådets förordning (EG) nr 1/2005 av den 22 december 2004 om skydd av djur under transport och därmed sammanhängande förfaranden och om ändring av direktiven 64/432/EEG och 93/119/EG och förordning (EG) nr 1255/97¹ samt i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:7) om transport av levande djur.

Bestämmelser om förprovning av häststallar finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:12) om förprovning.

För hästar som hålls på cirkus gäller även Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:4) om cirkusdjur.

För hästar som hålls för offentlig förevisning gäller även Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2019:29) om djurhållning i djurparker m.m.

2 KAP. SKÖTSEL OCH HANTERING

1 § Hästar ska normalt sett hållas så att de kan se, höra, känna lukten av och ha daglig fysisk kontakt med andra hästar i hage och/eller under den tid de står uppstallade i box eller spilta. Kravet på fysisk kontakt gäller inte för de hästar där möjlighet till fysisk kontakt med andra hästar, även i en box genom ett galler, medför stor risk att hästen skadar sig själv eller andra hästar.

Hästar som före dessa föreskrifters ikraftträdande har hållits så att deras behov av social kontakt uppfyllts på annat sätt än enligt första stycket får även fortsättningsvis hållas så under förutsättning att hästarna inte mår uppenbart dåligt.

2 § Hästar ska förflyttas lugnt och under förhållanden som inte innebär onödig stress och skaderisk för hästen. Passager, dörrar, gångar och vägar ska vara fria från föremål som hästar kan skada sig på och medge att hästar kan förflyttas på ett säkert sätt. (SJVFS 2021:XX).

3 § Hästar ska hållas tillfredsställande rena.

4 § Hästars hovar ska verkas vid behov och om så behövs även förses med hovbeslag.

5 § Hästars känselhår får inte klippas av eller på annat sätt avlägsnas. Detta gäller inte om enskilda känselhår måste klippas eller avlägsnas för att undvika lidande för hästen. Med känselhår avses de speciella, hårda hårstrån på mule och runt ögonen som hästen använder för sin känsel.

6 § Föl ska avväjnas på ett sätt som tar hänsyn till deras psykiska och fysiska hälsa. Under den period som föl avväjns ska de hållas tillsammans med minst en annan häst.

7 § Utrustning som används till en häst ska vara väl anpassad till hästen och användas på ett sådant sätt att den inte kan orsaka hästen lidande, skador eller sjukdom.

8 § Hästar som hålls i spilta för uppställning ska bindas med löpande grimskafth som möjliggör för hästarna att ligga på sidan med huvudet vilande mot underlaget.

9 § Hästar får inte hållas uppstallade i spilta mer än sammanlagt 16 timmar per dygn.

Första stycket gäller inte i följande fall:

¹ EUT L 3, 5.1.2005, s. 1 (Celex 32005R0001).

SJVFS 2021:XX

1. Om det är nödvändigt för att skydda hästarna vid onormala väderleksförhållanden.
2. Om det är nödvändigt för att skydda hästarna från skador eller sjukdom vid onormala markförhållanden som inte kunnat förebyggas.
3. Om det är nödvändigt för att skydda hästarna mot allvarliga insektsangrepp.
4. Om det finns en omedelbar fara för rovdjursangrepp som rimligen inte kan undanröjas på annat sätt.

10 § När hästar binds på annan plats än i spilta ska de hållas under kontinuerlig uppsikt.

11 § Underlaget i spiltor eller på andra platser där hästar binds ska vara jämnt och halkfritt.

12 § Hobbling är förbjudet. Med hobbling avses att begränsa hästens rörelsefrihet genom att binda ihop hästens ben, eller att på bete eller motsvarande

1. binda ihop flera hästar med varandra,
2. fästa en tyngd eller annat hindrande föremål, som inte kan betraktas som uppbindning, vid hästen, eller
3. binda ihop andra delar av hästen för att minska dess möjlighet att förflytta sig.

13 § Hästar ska hållas så att de utan svårighet kan upprätthålla sin värmebalans.

14 § Hästar ska ha tillgång till tillräckligt med dagsljus för att kunna upprätthålla en normal dygnsrytm och sina fysiologiska årstidsmässiga variationer.

15 § Hästar ska hållas och skötas på ett sådant sätt att risken för att de ska utsättas för svåra insektsangrepp minimeras.

Tillsyn

16 § Hästar ska ha tillsyn minst en gång dagligen. Nyfödda, sjuka eller skadade hästar och hästar som betar sig onormalt ska ses till oftare. Detsamma gäller för ston vid tiden kring fölningen.

17 § Automatiska system och anordningar som vid driftstörningar riskerar att ha en negativ inverkan på djurskydd och djurhälsa ska kontrolleras dagligen. Det ska finnas en godtagbar plan för hur djurskyddet ska upprätthållas vid elavbrott eller andra störningar i automatiska system.

3 KAP. BYGGNADER OCH FÖRVARING

Allmänna krav

1 § Vid en anläggning där hästar hålls under den kalla årstiden ska alla hästar samtidigt kunna hållas i stall. Ligghall är en form av stall.

2 § Stall ska kunna rengöras och desinficeras.

3 § Inredning som hästar kan nå, inklusive väggar och boxdörrar, ska vara utformade så att hästar inte kan skadas och vid behov försedda med skydd. Inredning som hästar kan nå ska dessutom vara utformad så att skaderisken inte ökar om den utsätts för hästsparkar.

4 § Lösa föremål som hästar kan skada sig på och ämnen som kan skada hästar ska förvaras oåtkomliga för hästar.

Ventilation och luftkvalitet

5 § Samtliga hästar i stallet ska tillförsäkras kontinuerlig tillförsel av frisk luft.

6 § I ett stall får hästar inte utsättas för luftföroreningar i en nivå som kan påverka deras hälsa negativt. I ett stall får hästar dock endast tillfälligtvis utsättas för luftföroreningar som överstiger följande värden:

- ammoniak: 10 ppm,
- koldioxid: 3 000 ppm,
- svavelväte: 0,5 ppm,
- organiskt damm: 10 mg/m³.

7 § I värmeisolerade stallar får den relativa luftfuktigheten under vintern inte annat än undantagsvis överstiga 80 procent såvida inte stalltemperaturen understiger 10° C. I sådana fall får den numeriska summan av stalltemperaturen och den relativa fuktigheten inte överstiga 90. I oisolerade stallar får den relativa fuktigheten inte annat än undantagsvis överstiga uteluftens relativa fuktighet med mer än 10 procentenheter. Med vinter avses meteorologisk vinter.

Ljus och buller

8 § Stall får vara försedda med andra ljusinsläpp för dagsljus än fönster.

9 § Stall ska vara försedda med fast monterad belysning som inte förorsakar hästarna obehag och som medger att tillsyn kan utövas utan svårigheter. Kravet på fast monterad belysning gäller inte för ligghallar under förutsättning att tillräcklig belysning som möjliggör tillsyn är ordnat på annat sätt.

10 § Buller i stall får inte ha en sådan nivå och frekvens att det påverkar hästarnas hälsa negativt. I stall får hästar endast tillfälligtvis utsättas för mekaniskt buller överstigande 65 dBA.

Brandskydd

11 § När hästar hålls i stall ska brand förebyggas och det ska finnas godtagbara förutsättningar att rädda dem i händelse av brand.

Allmänna råd till 11 §

Lantbrukets brandskyddskommittés rekommendationer bör följas vid nybyggnad och större om- och tillbyggnad av häststall.

Liggytor

12 § Liggytor ska vara torra, rena och ha en god liggkomfort. Liggytor ska också vara jämna och halksäkra. Strömedel ska ha god hygienisk kvalitet.

Särskilda krav vid fölning och utrymme för behandling m.m.

13 § Om fölning sker på annan plats än i fölningsex ska stoet ha möjlighet att gå undan från andra hästar.

14 § Hästar som normalt inte hålls i egen box ska, vid behov av särskild vård, ha tillgång till box eller annat utrymme där hästen kan hållas lösgående i eget utrymme.

Krav på utrymme

15 § De mått som anges i dessa föreskrifter är minsta mått och centrummått för normal inredning om inte annat anges.

16 § Avvikelse från föreskrivna mått kan godtas i befintliga stall under förutsättning att

1. djurmiljön i stallet som helhet är mycket god,
2. konsekvenserna av måttavvikelsen bedöms endast ha ringa påverkan på hästen gällande den funktion som måttbestämmelsen syftar till,
3. måttavvikelsen inte innebär någon ökad risk för skador, stress eller ohälsa hos hästen, samt
4. måttavvikelsen inte innebär att tillsynen och skötseln av hästen försvåras.

Första stycket gäller även vid förprövningspliktig ombyggnad om länsstyrelsen bedömer att kriterierna i punkterna 1–4 uppfylls.

17 § Takhöjden i det utrymme där hästar hålls eller tillfälligt binds ska vara minst 1,5 x mankhöjden. Takhöjden mäts från den nivå som hästen står på till takkonstruktionens eller annan byggnadsdetaljs lägsta nivå. För takkonstruktioner eller andra byggnadsdetaljer som är placerade rakt ovanför box- eller spiltvägg gäller inte kravet på takhöjd.

Takhöjden får inte vara så låg att den riskerar att försvåra skötseln av hästen eller stallet.

18 § När hästar hålls i box ska boxen minst uppfylla måttkraven i tabell 1. Om boxen inte är rektangulär eller kvadratisk ska boxen vara utformad så att en kvadrat, där sidan motsvarar kortaste sidan i tabellen, kan placeras i boxen. Boxens utformning får inte heller hindra hästen från att vända sig, lägga sig ned, ligga ner och resa sig naturligt.

Tabell 1. Minsta utrymme för hästar vid uppställning i box.

Individuell uppställning			Fölningsbox och box för uppställning av sto med föl upp till sex månader	
<i>Mankhöjd (m)</i>	<i>Area (m²)</i>	<i>Kortaste sida (m)</i>	<i>Area (m²)</i>	<i>Kortaste sida (m)</i>
< 0,85	3,0	1,50	3,5	1,60
0,86 – 1,07	4,0	1,60	4,5	1,90
1,08 – 1,30	5,0	1,90	6,5	2,30
1,31 – 1,40	6,0	2,10	7,5	2,50
1,41 – 1,48	7,0	2,20	8,5	2,60
1,49 – 1,60	8,0	2,35	10,0	2,80
1,61 – 1,70	9,0	2,50	11,0	3,00
1,71 - 1,80	10,0	2,70	13,0	3,20
1,81 – 1,90	11,0	2,80	14,0	3,40
>1,90	13,0	3,00	16,0	3,70

Vid inhysning av hästar i permanenta eller tillfälliga stallar under maximalt fem dygn får arean minskas till 85 % av måtten i tabellen. Om syftet är att en häst ska stanna på platsen mer än fem dygn ska utrymmeskraven vara uppfyllda från första dagen.

19 § När vuxna hästar hålls i gruppbox ska den tillgängliga arean per häst motsvara arean enligt tabell 1 i 18 §. För unghästar 12–24 månader krävs en area på minst 75 % av arean för förväntad vuxenstorlek och för unghästar under 12 månader, en area på minst 50 % av arean för förväntad vuxenstorlek.

20 § Ligghallar ska vara utformade och placerade så att

1. samtliga hästar i en grupp samtidigt kan ha tillgång till utrymmet,
2. hästarna inte undviker att använda ligghallen, samt
3. hästarna får skydd mot väder och vind samt en torr och ren liggplats.

När hästar hålls i ligghall utan utfodring i ligghallen får den tillgängliga torra liggytan minskas till 80 % av arean i gruppbox. Om hästarna utfodras lösgående inne i ligghallen ska den torra tillgängliga liggytan motsvara utrymmeskravet för gruppbox.

21 § Hästar får inte hållas i spiltor för uppställning som har byggts efter 1 mars 2019. Spiltor som har använts före detta datum får fortsätta att användas.

22 § Minsta utrymme i spilta för uppställning och i ätspilta anges i tabell 2. Måtten får inte överskridas så mycket att det innebär en ökad risk för att hästen kan skada sig vid uppbindning.

Tabell 2. Minsta utrymme för hästar i spilta för uppstallning och ätspilta.

<i>Mankhöjd (m)</i>	Uppstallning			Ätspilta	
	<i>Längd (m)</i>	<i>Bredd (m)</i>	<i>Skiljeväggens höjd (m), exkl. ev. galler</i>	<i>Längd (m)</i>	<i>Bredd (m)</i>
< 0,85	1,50	1,00	0,80	1,40	0,50
0,86 – 1,07	1,80	1,15	0,95	1,75	0,50
1,08 – 1,30	2,15	1,40	1,15	2,10	0,55
1,31 – 1,40	2,35	1,50	1,25	2,30	0,60
1,41 – 1,48	2,45	1,60	1,30	2,40	0,65
1,49 – 1,60	2,65	1,75	1,40	2,60	0,70
1,61 – 1,70	2,85	1,85	1,50	2,75	0,75
>1,70	3,00	2,00	1,60	2,90	0,80

Förvaring av häst i transportfordon

23 § Hästar får, i samband med aktiviteter som de transporteras till, vid behov förvaras i transportfordonet. Detta gäller endast hästar som inte oroas av denna typ av förvaring och om förhållandena i transportfordonet är goda. Hästar ska vid dessa tillfällen ses till minst en gång per timme.

Vid de tillfällen som avses i första stycket får hästar förvaras i transportfordonet nattetid om samtliga villkor för uppstallning i box kan tillgodoses. Hästarna behöver då inte ses till varje timme.

4 KAP. FODER OCH VATTEN

1 § Hästar ska utfodras med en grovfoderbaserad foderstat som

1. medger tillräcklig sysselsättning för att förebygga stereotypier,
2. ger förutsättningar för att förebygga störningar i mag-och tarmsystemet,
3. över tid motsvarar hästens energi- och näringsbehov, och
4. resulterar i ett hälsosamt hull.

2 § Hästar som inte har fri tillgång till dricksvatten ska få dricka sig otörstiga minst två gånger dagligen jämnt fördelat över dygnet. Flödet i automatiska system ska vara tillräckligt för att inte begränsa hästarnas vattenintag.

3 § Hästar ska ha möjlighet att inta foder och vatten utan onödig risk för stress eller skador.

5 KAP. RASTNING OCH UTEVISTELSE

1 § Hästar ska normalt sett dagligen ges möjlighet att röra sig fritt i sina naturliga gångarter utomhus. För föl och unghästar upp till 12 månaders ålder ska denna rastning ske tillsammans med minst en annan häst.

Vid anläggningar som var i drift när dessa föreskrifter trädde ikraft får sådan rastning ske inomhus, i ridhus eller motsvarande, om det saknas möjlighet att anordna rastningen utomhus.

2 § Betesmarker, rasthagar och drivningsvägar ska vara fria från föremål och områden med uppenbar risk att skada hästarna. De ska också vara tillräckligt dränerade eller naturligt ha motsvarande egenskaper.

3 § Stängsel ska vara väl uppsatt och underhållet samt i övrigt utformat och anordnat på ett sådant sätt att hästar som hålls inom stängslet eller drivs mellan stängsel inte skadas. Stängsel som innehåller taggråd får inte användas.

4 § Hästar som går ute, eller har möjlighet att gå ut, på betesmark eller i rasthage mer än 16 timmar per dygn under den kalla årstiden ska under den kalla årstiden ha tillgång till ligghall.

6 KAP. ÖVRIGA BESTÄMMELSER

1 § Om det finns särskilda skäl kan Jordbruksverket medge undantag från bestämmelserna i denna författning under förutsättning att det inte strider mot någon bindande EU-rättsakt, djurskyddslagen (2018:1192) eller djurskyddsförordningen (2019:66).

Denna författning² träder i kraft den 1 april 2019, då Jordbruksverkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2018:49) om hästhållning upphör att gälla. De allmänna råden ska gälla från och med samma tidpunkt.

Denna författning³ träder i kraft den XX november 2021.

CHRISTINA NORDIN

Gunnar Palmqvist
(Djurvårdsenheten)

² SJVFS 2019:17

³ SJVFS 2021:XX

SJVFS 2021:XX

**Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks
föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:23) om
fjäderfåhållning inom lantbruket m.m.;**

Saknr L 111

Utkom från trycket
den xx oktober 2021
Omtryck

beslutade den xx oktober 2021.

Statens jordbruksverk föreskriver, med stöd av 2 kap. 9 § djurskyddsförordningen (2019:66), att 2 kap. 13 och 17 §§ samt 4 kap. 13 § verkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:23) om fjäderfåhållning inom lantbruket m.m. ska ha följande lydelse.

Författningen och de allmänna råden kommer därför att ha följande lydelse från och med den dag då denna författning träder i kraft.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 KAP. GEMENSAMMA BESTÄMMELSER.....	2
Definitioner	3
Tillsyn.....	5
Skötsel	6
Utrymmen.....	6
Golv.....	7
Brandskydd och elsäkerhet.....	7
Renhållning och strö.....	7
Stallklimat och luftkvalitet	7
Dagsljusinsläpp och belysning	8
Buller.....	9
Foder och dricksvatten	9
Anordningar, installationer och utrymme	9
Utevistelse	9
2 KAP. SÄRSKILDA BESTÄMMELSER FÖR VÄRPHÖNS OCH UNGHÖNS ..	10
Skötsel	10
Utrymmen, inredning och utrustning	10
Renhållning och strö.....	14
Stallklimat och luftkvalitet	15

Ljus.....	15
3 KAP. SÄRSKILDA BESTÄMMELSER FÖR SLAKTKYCKLING.....	15
Tillsyn och skötsel	15
Utrymmen	16
Foder och dricksvatten	16
Ljus och belysning	16
Anordningar och installationer.....	17
4 KAP. SÄRSKILDA BESTÄMMELSER FÖR AVELSDJUR INOM SLAKTKYCKLINGPRODUKTIONEN.....	17
Skötsel.....	17
Utrymmen, inredning och utrustning	17
Renhållning och strö	19
Stallklimat och luftkvalitet.....	19
Ljus och belysning	19
5 KAP. SÄRSKILDA BESTÄMMELSER FÖR KALKONER	20
Skötsel och utrymmen.....	20
6 KAP. SÄRSKILDA BESTÄMMELSER FÖR ANKOR OCH GÄSS.....	20
Skötsel och utrymmen.....	20

1 KAP. GEMENSAMMA BESTÄMMELSER

1 § Grundläggande bestämmelser om hur djur ska hållas och skötas finns i djurskyddslagen (2018:1192) och djurskyddsförordningen (2019:66).

2 § Dessa föreskrifter och allmänna råd innehåller bestämmelser om hållande och skötsel av fjäderfän inom lantbruket m.m. utom strutsfåglar.

3 § Fjäderfän får hållas och skötas på annat sätt än vad som anges i dessa föreskrifter om en veterinär av veterinärmedicinska skäl har ordinerat detta.

4 § Om det finns särskilda skäl kan Jordbruksverket medge undantag från bestämmelserna i denna författning under förutsättning att det inte strider mot någon bindande EU-rättsakt, djurskyddslagen (2018:1192) eller djurskyddsförordningen (2019:66).

Första stycket gäller inte sådana bestämmelser där djurhållning får ske på annat sätt i enlighet med ett kontrollprogram som är i drift. Från sådana bestämmelser kan Jordbruksverket endast medge undantag om det är nödvändigt som en följd av oförutsedda extraordinära omständigheter.

5 § De mått som anges i denna författning är minsta mått och centrummått för normal inredning om inte annat anges. Avvikelse från föreskrivna mått kan dock godtas i befintliga stallar under förutsättning att följande kriterier uppfylls:

1. djurmiljön i stallen som helhet är mycket god,
2. konsekvenserna av måttavvikelsen bedöms endast ha ringa påverkan på djuret avseende den funktion som måttföreskriften syftar till,
3. måttavvikelsen innebär inte någon ökad risk för skador, stress eller ohälsa hos djuren, samt
4. måttavvikelsen innebär inte att tillsynen och skötseln av djuren försvåras.

Detsamma gäller vid förprövningspliktig ombyggnad om länsstyrelsen vid prövningen bedömer att kriterierna i punkterna 1 – 4 ovan uppfylls i stallen efter åtgärden och att planlösningen i stallen är god.

Definitioner

6 § I dessa föreskrifter betyder:

Allmänna råd

Definieras i 1 § författningssamlingsförordningen (1976:725) som sådana generella rekommendationer om tillämpningen av en författning som anger hur någon kan eller bör handla i ett visst hänseende.

Daglig dödlighet (%)

Antalet slaktkycklingar som har dött i en stallavdelning samma dag, inklusive sådana som har avlivats på grund av sjukdom eller av andra skäl, dividerat med totala antalet slaktkycklingar i stallavdelningen den aktuella dagen, multiplicerat med 100.

dB

Enhet för mätning av bl.a. ljudnivå (ljudtrycksnivå). "A" anger att det ingående ljudet vägs över det standardiserade A-filtret före nivåangivelsen. dBskalan är logaritmisk. En ökning eller minskning av ljudnivån med 10 dB uppfattas av det mänskliga örat som en fördubbling respektive halvering av ljudet.

Djurhållare

Fysiska eller juridiska personer som enligt avtal eller lag ansvarar för eller handhar djur, oavsett om detta sker stadigvarande eller tillfälligt.

Dränerande golv

Ett samlingsbegrepp för genomsläppliga golv. Gödseldränerande golv är golv som är konstruerade för att släppa igenom träck, urin

	och i viss mån strömedel till ett underliggande utrymme.
<i>Forcerad ventilation</i>	Ventilationsflöden som överstiger 5,6 m ³ /h per slaktkyckling.
<i>Gödseldeflektor</i>	Utrustning i vissa hönsburar. En från fodertrågets bakkant utstickande plåt som har till syfte att skydda äggen mot bl. a. nedsmutsning och hackning samt att förhindra rymning och gödselnedfall i underliggande burvånings fodertråg.
<i>Gödseldrainerande golv</i>	Se drainerande golv.
<i>Hårdgjord yta</i>	Ytan anses vara hårdgjord om den består av betong, asfalt eller annat likvärdigt material.
<i>Höns</i>	Med höns avses vuxna tuppar och hönor.
<i>Kontinuerlig uppfödning</i>	Hållande av, i normalfallet, djur av olika åldrar i stall eller stallavdelning. Insättning av nya djur sker efterhand.
<i>Kontrollprogram</i>	Ett program som tagits fram i syfte att säkra en god djuromsorg och som är godkänt av Jordbruksverket, samt är knutet till en bestämmelse i denna författning.
<i>Omgångsuppfödning</i>	Hållande av djurgrupp/flock med individer av likartad ålder i eget stall eller egen stallavdelning. Insättning av ny djurgrupp sker inom en begränsad tidsperiod och inte förrän stallet eller stallavdelningen tömts helt.
<i>ppm</i>	Koncentration av ett visst ämne mätt i miljondelar (parts per million).
<i>Rede</i>	Avskilt utrymme för äggläggning.
<i>Stall</i>	Byggnad för hållande av djur.
<i>Stallavdelning</i>	Del av ett stall som är avskilt från andra delar av stallet, normalt med täta väggar.
<i>Ströbad/sandbad</i>	Utrymme med luckert strömedel där värphöns i bur kan tillfredsställa sina beteendebeståndsbehov såsom att picka, sprätta och utföra sandbadsbeteende.

<i>Ströbädd</i>	En bädd av strö som gödslas ut med ett intervall från någon eller några veckor upp till ett år. En ströbädd hålls torr genom att nytt strömedel tillförs ovanpå det gamla. En ströbädd som "brinner", dvs. utvecklar värme under en biologisk nedbrytningsprocess, kallas vanligen djupströbädd.
<i>Termisk komfort</i>	Djuren har termisk komfort inom den s.k. termoneutrala zonen. I denna zon kan djuren utan svårigheter upprätthålla sin värmebalans. Den termoneutrala zonen begränsas nedåt av den nedre kritiska temperaturen och uppåt av den övre kritiska temperaturen. När omgivningen har en temperatur under den undre kritiska temperaturen måste djuren öka sin ämnesomsättning och äta mer foder för att behålla sin kroppstemperatur. Vid temperaturer över den övre kritiska temperaturen kommer djurens kroppstemperatur att stiga på grund av att de av fysikaliska skäl inte kan bli av med sin överskottsvärme. De kritiska temperaturgränserna påverkas av en mängd faktorer såsom djurets vikt, djurets hälsa, utfodringsintensitet, lufthastighet, luftfuktighet, liggytor, strö, antal djur i gruppen samt djurens möjlighet till rörelse.
<i>Tillgänglig area</i>	För hönsen ständigt tillgängliga areor med minst 0,3 m bredd och minst 0,45 m fri höjd. Redesarean får inte medräknas. För unghöns avses ständigt tillgängliga areor.
<i>Totalarea</i>	Begreppet avser areor där djuren kan röra sig utan hinder. Anordningar för utfodring som inkräktar på totalarean inräknas inte i denna.
<i>Unghöns</i>	Med unghöns avses växande tuppar och hönor.
<i>Övertemperatur</i>	Skillnaden mellan förväntad och rådande, högre stalltemperatur.

Tillsyn

7 § Djurägaren och djurhållaren har ansvaret för fjäderfånas välbefinnande.

8 § Personer som har hand om fjäderfän ska ha tillräckliga kunskaper och färdigheter samt vara tillräckligt många för att dessa föreskrifter ska kunna följas.

9 § Fjäderfän ska normalt ses till minst en gång dagligen om inte annat framgår av denna författning. Nykläckta, sjuka eller skadade djur samt djur som betar sig onormalt ska ses till oftare.

10 § Fjäderfän ska hållas på ett sådant sätt att tillsynen över dem kan ske utan svårigheter.

11 § Automatiska system och anordningar som inverkar på djurskydd och djurhälsa ska kontrolleras dagligen.

Skötsel

12 § Fjäderfän ska hållas tillfredsställande rena.

13 § Ett fjäderfäs rörelsefrihet får inte begränsas genom att en tyngd eller annat hindrande föremål fästs vid djuret. Rörelsefriheten får inte heller begränsas genom att olika delar av djurets kropp binds samman eller genom att djuret binds samman med ett annat djur.

14 § Vid drivning ska fjäderfän hanteras lugnt. Djuren ska ha tillräckligt med utrymme för att kunna förflytta sig och tydligt kunna uppfatta drivvägen.

Allmänna råd till 1 kap. 14 § och till 2 kap. 7 § djurskyddslagen

Djurstallar bör utformas så att flyttning, transport och utlastning av djuren underlättas. Drivgångar bör ha släta ytor utan skarpa hörn.

Speciella utlastningsrum eller boxar bör inrättas vid behov.

Lastrampers lutning bör vara så liten som möjligt.

15 § Föremål och ämnen som kan skada fjäderfäna ska förvaras så att de är oåtkomliga för dessa.

Utrymmen

16 § Fjäderfän som behöver särskild vård ska kunna tas omhand lösgående i ett närbeläget utrymme och ska där vid behov kunna hysas individuellt. Utrymmet ska ha ett klimat som djuren är vana vid.

För fjäderfän som under den kalla årstiden hålls i stallar med utomhusliknande klimat ska det även finnas behandlingsplatser som kan värmas upp eller på annat sätt vara anpassade så att djurens behov av termisk komfort tillgodoses.

Första stycket gäller inte fjäderfästallar där sjuka eller skadade djur omedelbart avlivas.

Golv

17 § Golv, sitt- och liggytor ska ha en jämn och halksäker yta.

Boxar eller sitt- och liggytor med rörligt golv samt utgödslingssystem i öppna skrapgångar ska utrustas, utformas och skötas så att djuren inte tillfogas skador och så att utrustningen inte inverkar menligt på djurens beteende och hälsa. Detsamma gäller utformningen av dränerande golvytor.

Brandskydd och elsäkerhet

18 § Vid förprövningspliktig ny-, till- eller ombyggnad av stallar ska dessa utformas så att det för fjäderfåna finns godtagbart byggnadstekniskt eller likvärdigt skydd mot brand samt godtagbara förutsättningar att rädda djuren vid brand.

Detsamma gäller när en stallbyggnad ändras eller används på ett sätt som innebär en ökad brandrisk.

Allmänna råd till 1 kap. 18 §

Lantbrukets brandskyddskommittés rekommendationer bör följas vid nybyggnad och större om- och tillbyggnad av stall.

19 § Belysningsanordningar, elektriska ledningar och andra elinstallationer som fjäderfåna kan nå, ska vara försedda med lämpliga skydd eller vara utförda så att det inte föreligger någon skaderisk.

20 § Det ska finnas en godtagbar plan för hur djurskyddet ska upprätthållas vid elavbrott.

Renhållning och strö

21 § Stallutrymmen ska rengöras och utgödsas minst en gång dagligen, om inte systemet för djurhållning är uppbyggt för andra rutiner som ger god hygien.

Vid kontinuerlig uppfödning ska stall eller stallavdelning rengöras noggrant minst en gång årligen. Vid omgångsuppfödning ska stall eller stallavdelning rengöras noggrant före varje insättning av en ny omgång djur. Stallar ska dessutom desinficeras innan en ny omgång djur sätts in.

22 § Ligg- och sittytor ska hållas rena och torra samt vara anpassade efter fjäderfäslag och stallklimat (termisk komfort).

23 § Strömedel ska vara av lämplig typ och ha god hygienisk kvalitet.

Stallklimat och luftkvalitet

24 § I stall ska djuren ha ett klimat som är anpassat till fjäderfäslag och djurhållningsformen (termisk komfort).

25 § I värmeisolerade stallar får den relativa luftfuktigheten under vintern endast undantagsvis överstiga 80 procent, såvida inte stalltemperaturen understiger 10°C. I sådana fall får den numeriska summan av stalltemperaturen och den relativa luftfuktigheten inte överstiga 90.

I oisolerade stallar får den relativa fuktigheten inte annat än undantagsvis överstiga uteluftens relativa fuktighet med mer än 10 procentenheter.

26 § I ett stall får fjäderfän endast tillfälligtvis utsättas för luftföroreningar som överstiger följande värden om inte annat anges i denna författning:

- ammoniak: 10 ppm,
- koldioxid: 3 000 ppm,
- svavelväte: 0,5 ppm,
- organiskt damm: 10 mg/m³.

27 § Utgödslingssystem ska vara utformade så att djur i en stallavdelning inte kommer i direktkontakt med gödsel från annan avdelning.

Luft får inte tas in i en stallavdelning via ett utgödslings- eller urindräneringssystem eller via utrymmen som kan innehålla luftföroreningar eller smittämnen som kan påverka djurens hälsa negativt.

Öppningar mellan stallavdelningar ska kunna stängas och vara stängda när de inte används.

28 § I mekaniskt ventilerade stallar ska det finnas nödventilation.

29 § Mekaniskt ventilerade stallavdelningar med fler än 2 000 djur ska vara utrustade med larmanordning som varnar för:

1. övertemperaturer,
2. strömavbrott, samt
3. fel på larmanordningen.

Larmanordningen ska vara utformad så att larmet uppmärksammas på ett betryggande sätt.

Utrustningen ska kontrolleras regelbundet och före varje insättning av en ny omgång djur.

Allmänna råd till 2 kap. 1 § djurskyddslagen

Stallar för fler än 2 000 fjäderfän bör vara utrustade med reservverk.

Även stallar med mekanisk ventilation utan krav på larm bör vara utrustade med en larmanordning som varnar för övertemperaturer, strömavbrott och fel på larmanordningen om ett ventilationsbortfall bedöms kunna medföra lidande för djuren.

Dagsljusinsläpp och belysning

30 § Stallar för fjäderfän får vara försedda med andra ljusinsläpp för dagsljus än fönster.

31 § Fönster som fjäderfäna kan nå, ska vara försedda med lämpliga skydd eller vara utförda så att det inte föreligger någon skaderisk.

32 § Stallar för fjäderfän som saknar ljusinsläpp för dagsljus och som var i bruk före den 1 januari 1994 behöver inte förses med ljusinsläpp om inte förprövningspliktig till- eller ombyggnad genomförs.

33 § Fjäderfän ska ha tillgång till ljus som stödjer deras dygnsrytm och beteendebhov.

I stallar med plats för mer än 350 djur ska ljusinsläpp för dagsljus vara placerade på ett sådant sätt att de ger en jämn fördelning av ljuset i djurutrymmet.

34 § I stallar där användningen av dagsljus orsakar djurskydds- eller djurhälsoproblem får dagljusliknande artificiellt ljus användas i stället för ljusinsläpp för dagsljus. Det artificiella ljuset ska vara anpassat till djurens behov, kunna styras, ha en spektralbredd på minst 300 nm, och innehålla ultraviolett ljus i UVA-området.

35 § Stallar för fjäderfän ska vara försedda med fast monterad belysning som inte förorsakar djuren obehag och som medger att tillsyn kan utövas utan svårigheter. Belysningen ska ge ett ljus som är flimmerfritt eller har en flimmerfrekvens på minst 120 Hz.

Kravet på fast monterad belysning i första stycket gäller inte utrymmen som endast är avsedda att ge skydd då djuren hålls utomhus under förutsättning att tillräcklig belysning som möjliggör tillsyn är ordnad på annat sätt.

Buller

36 § Buller i stallar får inte ha en sådan nivå och frekvens att det påverkar djurens hälsa menligt.

I stallar får fjäderfän endast tillfälligtvis utsättas för mekaniskt buller överstigande 65 dBA. I stallar med slaktkycklingar får dock bullernivån 65 dBA överstigas vid forcerad ventilation då väderleken kräver detta under förutsättning att bullernivån inte överstiger 75 dBA.

Foder och dricksvatten

37 § Fjäderfän ska dagligen ges foder av lämplig struktur.

Fodergivan ska garantera en tillräcklig, allsidig och välbalanserad näringstillförsel.

38 § Fjäderfän ska få dricksvatten minst två gånger per dygn.

Anordningar, installationer och utrymme

39 § Utfodrings- och dricksvattensystem ska vara utformade, dimensionerade och placerade så att fjäderfäna lugnt och naturligt kan inta sitt foder och vatten.

Utevistelse

40 § Stängsel ska vara väl uppsatt och underhållet samt i övrigt utformat och anordnat på ett sådant sätt att fjäderfän som hålls inom stängslet eller drivs mellan stängsel inte skadas.

Stängsel som innehåller taggråd får inte användas till fjäderfän.

41 § Utomhusytor ska vara fria från föremål med uppenbar risk att skada fjäderfäna.

42 § Markytor som är hårt belastade av fjäderfäna ska vara hårdgjorda, dränerade eller naturligt ha motsvarande funktion.

2 KAP. SÄRSKILDA BESTÄMMELSER FÖR VÄRPHÖNS OCH UNGHÖNS

1 § Detta kapitel innehåller särskilda bestämmelser för värpande hönor och unga hönor som hålls för produktion av ägg för livsmedel, samt avelsdjur.

Skötsel

2 § Endast hönsraser som har en medelvikt under 2,4 kg får hållas i burar. Djuren får hållas i burar högst två år.

3 § Unghöns ska vara uppfödda i inhysningssystem som förbereder dem för det system som de ska hållas i som vuxna.

Allmänna råd till 2 kap. 3 §

Värphöns i bursystem bör vara uppfödda i bursystem för unghöns.

Frigående värphöns bör vara uppfödda som frigående unghöns.

Unghöns uppfödda i bursystem bör inte användas som frigående värphöns i flervåningssystem.

Utrymmen, inredning och utrustning

4 § Unghöns ska ha tillgång till sittpinnar.

5 § Burar för värphöns eller unghöns ska ha täta sidoväggar.

6 § Burar för värphöns ska vara försedda med klonötare.

7 § Golvet i ett rede får inte vara utfört så att fåglarna ligger direkt på rutnät av metall.

8 § Dränerande golv ska vara så konstruerat att det ger stöd åt de främre klorna på varje fot.

9 § I anläggningar där djuren har möjlighet till utevistelse ska utomhusytorna ha en area som är anpassad till belägningsgraden och markytans beskaffenhet så att föroreningar undviks.

Utomhusytorna ska vara försedda med skydd mot dåligt väder och rovdjur.

I anläggningar med plats för mer än 350 djur ska flera öppningar ge tillträde till utomhusytorna.

10 § Minsta utrymme för värphöns i bur anges i tabell 1.

Tabell 1

	Area, m ² /djur	Tillgänglig area, m ² /djur	Höjd, m	Kortaste sida, m
<i>Bur</i> ¹⁾		0,060	0,45 ²⁾	
<i>Rede</i>	0,015		0,20	0,24
<i>Ströbad</i>	0,015		0,20	0,24

¹⁾ En bur får inte vara mindre än 0,2 m². I minimiarea får inte inräknas yta under gödseldeflektor som inkräktar mer än 0,07 m in i buren, räknat vinkelrätt från burens front.

²⁾ Avser tillgänglig area.

11 § Övriga mått m.m. för värphöns i bur anges i tabell 2.

Tabell 2

<i>Golv</i>	Trådtjocklek 2 mm Lutning högst 12 %
<i>Vatten</i>	Minst två koppar eller nipplar ska vara åtkomliga från varje bur. Varje nippel får betjäna högst två burfack.
<i>Fodertråg</i>	120 mm tråkant per djur
<i>Sittpinne</i>	150 mm per djur
<i>Fri bredd för inspektionsgångar</i>	0,90 m
<i>Avstånd golv – nedersta burraden</i>	0,35 m
<i>Antal burvåningar</i>	Högst 3
<i>Antal värphöns per bur</i>	Högst 16

12 § Utrymme för frigående värphöns anges i tabell 3.

Tabell 3

<i>Högsta beläggning</i>	<i>Envåningssystem</i>	<i>Hönsraser med en medelvikt < 2,4 kg</i>	9 höns / m ² tillgänglig area
		<i>Hönsraser med en medelvikt ≥ 2,4 kg</i>	7,5 höns / m ² tillgänglig area
	<i>Flervåningssystem</i>	- 7 höns / m ² tillgänglig area - 20 höns/ m ² golvarea	
<i>Rede</i>	<i>Fackrede</i>	- minsta area 0,0125 m ² / höna - dock minst 0,075 m ² - kortaste sidan 0,24 m	
	<i>Kollektivrede</i>	- minsta area 0,010 m ² / höna - dock minst 0,140 m ² - kortaste sidan 0,35 m	
<i>Ströarea</i>		- minst 1/3 av golvarean - dock minst 0,025 m ² / djur	

13 § Utan hinder av 12 § får stallar hos äggproducenter med flervåningssystem beläggas med upp till 9 höns/m² tillgänglig area, dock högst 20 höns per m² golvarea, under förutsättning att samtliga punkter nedan är uppfyllda:

1. Besättningen är ansluten till frivillig organiserad hälsokontroll¹ med plan och riktlinjer som Jordbruksverket har godkänt för salmonellakontroll.
2. Besättningen följer en dokumenterad plan i syfte att begränsa spridning och infektionstryck av spolmask. Planen innehåller rutiner för provtagning och avmaskning som innebär att hönsen provtas på lämpligt sätt för spolmask och avmaskas vid behov.
3. Djurens välfärd är god och djuren har en för sin ålder god kondition. Dokumenterade rutiner och åtgärdsplan finns och följs upp för att:

¹ Bestämmelser om frivillig organiserad hälsokontroll finns i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2015:17) om frivillig organiserad hälsokontroll av husdjur.

SJVFS 2021:XX

- a) Se till att fothälsan är god och att fotskador hålls på en låg nivå.
 - b) Hantera eventuella utbrott av fjäderplockning och hackning.
4. Ströbädden är lucker. Dokumenterade rutiner och åtgärdsplan finns och följs upp för att hantera eventuella problem.
 5. Dokumenterade rutiner för skötsel av stallens klimatiserings- och utgödslingssystem finns och följs upp.
 6. Tilläggsvärme finns om stallklimatet kräver det.
 7. Reservelverk finns.
 8. Personer som hanterar värphöns ska ha för sina arbetsuppgifter relevant utbildning, eller ha motsvarande kompetens gällande djurskyddslagstiftning, djurens fysiologi och behov, inhygning, stallklimat, samt hantering vid avlivning, infångning och lastning. (SJVFS 2021:XX)

14 § Övriga mått m.m. för frigående värphöns anges i tabell 4.

Tabell 4

<i>Golv</i>		Lutning högst 12 %
<i>Vatten</i>	<i>Rakt tråg</i>	Minst 25 mm tråkant/djur
	<i>Runt tråg</i>	Minst 10 mm tråkant/djur
	<i>Nippel eller kopp¹⁾</i>	Högst 10 höns / nippel eller kopp
<i>Fodertråg</i>	<i>Rakt tråg</i>	Minst 100 mm tråkant / djur
	<i>Runt tråg</i>	Minst 40 mm tråkant / djur
<i>Sittpinne²⁾</i>		Minst 150 mm / djur
<i>Fri höjd mellan våningar i flervåningssystem</i>		0,45 m
<i>Antal våningar i flervåningssystem</i>		Högst 4
<i>Öppningar till utomhusytorna³⁾</i>		Höjd 0,35 Bredd 0,40 m, dock minst 2,0 m totalt per 1 000 höns

¹⁾ Minst två tillgängliga för varje djur.

²⁾ Centrumavstånd mellan sittpinnar ska vara minst 300 mm och minsta avstånd till vägg 200 mm.

³⁾ Ska vara utspridda utefter hela byggnadens längd.

15 § Utrymme för unghöns i bur anges i tabell 5.

Tabell 5

Ålder, veckor	<i>Burarea¹⁾</i> Högsta antal djur/m ²	Burhöjd ²⁾ , m	Minsta utrymme vid rakt fodertråg, mm/djur	<i>Vatten</i> Högsta antal djur/nippel, st	Högsta antal burvåningar, st	Minsta sittpinnelängd, mm/djur
0-3	90	0,25	20	15	4	20
4-6	60	0,38	42	8	3	40
7-15	30	0,38	50	8	3	65
16-18	25	0,38	60	8	3	100

¹⁾ I minimiarea får inte inräknas yta under gödseldeflektor som inkräktar mer än 0,07 m in i buren, räknat vinkelrätt från burens front.

²⁾ Lägsta höjd inom föreskriven golvarea.

16 § Utrymme för frigående unghöns anges i tabell 6.

Tabell 6

Ålder, veckor	Envåningssystem, tillgänglig area Högsta antal djur/m²	Flervåningssystem¹⁾, tillgänglig area Högsta antal djur/m²	Minsta ströarea	Minsta sittpinnelängd, mm/djur
0-3	55	55	1/3 av golvarean	20
4-6	25	25	1/3 av golvarean	40
7-15	15	10 ²⁾	1/3 av golvarean	65
16-18	10	10 ²⁾	1/3 av golvarean	100
17-21	9	7	1/3 av golvarean	120

¹⁾ Antalet våningar får vara högst 4 stycken.

²⁾ Djurbeläggningen får dock inte överstiga 20 unghöns per m² golvarean.

17 § Utan hinder av 16 § får stallar hos unghönsuppfödare med flervåningssystem som uppfyller kraven i samtliga punkter nedan, beläggas enligt tabell 7. Dock får högst 18 unghöns per m² tillgänglig area vid 18 veckors ålder hållas.

1. Besättningen är ansluten till frivillig organiserad hälsokontroll² med plan och riktlinjer som Jordbruksverket har godkänt för salmonellakontroll.
2. Besättningen följer en dokumenterad plan i syfte att begränsa spridning och infektionstryck av spolmask. Planen innehåller rutiner för provtagning och avmaskning som innebär att unghönsen provtas på lämpligt sätt för spolmask och avmaskas vid behov.
3. Djurens välfärd är god och djuren har en för sin ålder god kondition och jämnhet i flocken. Dokumenterade rutiner och åtgärdsplan finns och följs upp för att hantera eventuella utbrott av fjäderplockning och hackning.
4. Ströbädden är lucker. Dokumenterade rutiner och åtgärdsplan för att hantera eventuella problem finns och följs upp.
5. Dokumenterade rutiner för skötsel av stallets klimatiserings- och utgödslingssystem finns och följs upp.
6. Tilläggsvärme finns och justeras efter unghönsens behov.
7. Reservelverk finns.
8. Personer som hanterar unghöns ska ha relevant utbildning, eller ha motsvarande kompetens gällande djurskyddslagstiftning, djurens fysiologi och behov, inhysning, stallklimat, samt hantering vid avlivning, infångning och lastning.

² Bestämmelser om frivillig organiserad hälsokontroll finns i Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2015:17) om frivillig organiserad hälsokontroll av husdjur.

Tabell 7

Ålder, veckor	Flervåningssystem ¹⁾ , tillgänglig area Högsta antal djur/m ²
0-3	82
4-6	42
7-14	21
15	20
16-17	19
18	18

¹⁾ Antalet våningar får vara högst 4 stycken. (SJVFS 2021:XX)

18 § Övriga mått för frigående unghöns anges i tabell 8.

Tabell 8

Ålder, veckor	Minsta utrymme vid rakt fodertråg, mm/djur	Minsta utrymme vid vattentråg		Vatten, högsta antal djur/nippel
		Rakt, mm/djur	Runt, mm/djur	
0-3	20	5	4	30
4-6	20	5	5	30
7-15	42	7	5	20
16-18	50	7	5	15
19-21	55	8	6	15

Renhållning och strö

19 § I system för frigående värphöns med plats för mer än 350 djur får sittpinnar inte vara placerade över ströbädden.

I flervåningssystem för frigående unghöns eller värphöns ska våningsplanen utföras så att spillning inte kan falla ner på lägre våningsplan.

Även i övrigt ska inredning i stallar vara utformad så att djuren inte blir nedsmutsade av foder-, vatten- eller gödselspill.

20 § Ströbadet i burar för värphöns ska vara tillgängligt för hönsen under en sammanhängande period på minst fem timmar per dygn under den för hönsen aktiva delen av dygnet.

21 § Ströbadet i burar för värphöns ska vara utformat så att hönsen kommer i direktkontakt med strömedlet vid ströbadning samt avgränsat så att strömedlet hålls kvar i ströbadet.

22 § Unghöns ska ha ständig tillgång till strömedel som kan tillfredsställa deras beteendebestånd av att picka, sprätta och sandbada.

Allmänna råd till 2 kap. 1 § djurskyddsförordningen

Strömedel med grov struktur, såsom exempelvis kutterspån, bör inte användas i bursystem.

Stallklimat och luftkvalitet

23 § Vid förprövningspliktig ny-, till- eller ombyggnad av ett stall med gödseldrainerande golv ska stallet ha mekaniskt utgödslingssystem som medger att regelbunden utgödsling kan ske under det gödseldrainerande golvet.

24 § I stallar med envåningssystem får djuren endast tillfälligtvis utsättas för ammoniakhalter som överstiger 25 ppm i stalluften.

Allmänna råd till 2 kap. 24 §

Stallar med gödseldrainerande golv som inte omfattas av kravet på mekanisk utgödsling enligt 2 kap. 23 § bör ha utgödslingssystem som medger att regelbunden utgödsling kan ske under det gödseldrainerande golvet. Utgödsling under gödseldrainerande golvytor bör ske minst 2 gånger per vecka.

Ljus

25 § Belysning i stallar med plats för mer än 350 fjäderfän ska tändas och släckas med automatisk, tidsstyrd dimfunktion eller motsvarande.

Allmänna råd till 2 kap. 2 § djurskyddslagen

Värphöns bör ha en sammanhängande mörkerperiod på minst åtta timmar per dygn.

3 KAP. SÄRSKILDA BESTÄMMELSER FÖR SLAKTKYCKLING

Tillsyn och skötsel

Allmänna råd till 4 kap. 1 § djurskyddslagen

Om en slaktkyckling uppvisar svårigheter att gå, eller i övrigt visar tecken på skada eller sjukdom bör den avlivas.

1 § Slaktkycklingar ska ses till minst två gånger dagligen.

2 § Personer som hanterar slaktkycklingar på anläggningar med plats för fler än 500 slaktkycklingar ska ha genomgått en utbildning eller på annat sätt förvärvat motsvarande kunskaper för att kunna sköta slaktkycklingar på ett djurskyddsmässigt korrekt sätt. Framförallt gäller detta kunskap om regelverk, djurens fysiologi, behov och beteende, varsam hantering i samband med infångning, lastning och transport, akutvård och avlivning samt förebyggande smittskydd.

3 § Om fler än 500 djur hålls på anläggningen, ska relevanta fakta om uppfödningen (antal djur, totalarea, hybrid, daglig dödlighet, samt – om möjligt - orsak) journalföras. Journalerna ska bevaras i minst tre år.

Utrymmen

4 § Slaktkycklingar som föds upp inomhus ska hållas på ströbädd med en torr och lucker yta.

5 § I slaktkycklingstallar får beläggningsgraden högst vara 20 kg slaktkyckling per kvadratmeter golvarea.

Utän hinder av första stycket får stallar hos slaktkycklinguppfödare som är anslutna till ett kontrollprogram, beläggas i enlighet med kontrollprogrammet, dock högst 36 kg per m² golvarea och högst 25 djur per m² golvarea.

Foder och dricksvatten

6 § Djuren ska ha ständig tillgång till foder eller måltidsutfodras med för djuren lämpliga intervall. Fodret får tas bort från djuren tidigast 12 timmar före beräknad slakttidpunkt.

7 § Anordningar för dricksvatten ska placeras och underhållas så att vattenspill i ströbäddar minimeras.

8 § Utrymmen för foder och vatten anges i tabell 9.

Tabell 9

Ålder, veckor	Minsta utrymme vid fodertråg		Minsta utrymme vid vattentråg		Högsta antal djur/ vattennippel, st
	Rakt, mm/ djur	Runt, mm/ djur	Rakt, mm/ djur	Runt, mm/ djur	
0 – 7	20	12 ¹⁾	10	4	20
8 – 10	35	20	15	5	15

1) 8 mm vid fri tillgång på foder.

Ljus och belysning

9 § Slaktkycklingar ska med undantag av första uppfödningssveckan och de sista tre dagarna före slakt, ha en mörkerperiod om minst sex timmar per dygn, varav en sammanhängande mörkerperiod på minst fyra timmar.

I stallar för slaktkycklingar ska belysningen på minst 80 % av den tillgängliga ytan vara minst 20 lux mätt i fåglarnas ögonhöjd. På veterinärs inrådan får ljusstyrkan tillfälligt minskas.

Anordningar och installationer

10 § Transportband i anordning för automatisk uppsamling eller räkning av kycklingar får inte ha en hastighet eller i övrigt användas på ett sätt som innebär lidande för djuren eller tillfogar dem skador. Anordningen ska vara försedd med lättåtkomlig manövercentral och nödstopp samt kontrolleras regelbundet och före användning varje gång den varit avstängd. När anordningen är i drift, ska den vara ständigt bemannad på ett sådant sätt att tillsynen över samtliga djur som vistas i anordningen kan ske samtidigt. Svaga eller skadade djur som upptäcks ska omedelbart avskiljas och tas om hand och, om inte ett gott djurskydd kan upprätthållas på annat sätt, avlivas.

4 KAP. SÄRSKILDA BESTÄMMELSER FÖR AVELSDJUR INOM SLAKTKYCKLINGPRODUKTIONEN

1 § Detta kapitel innehåller särskilda bestämmelser för avelsdjur för slaktkycklingproduktion. Med avelsdjur avses både växande och vuxna tuppar och honor i denna produktion.

Skötsel

2 § Avelsdjuren får inte hållas i burar.

3 § Avelsdjur ska vara uppfödda i inhysningssystem som förbereder dem för det system som de ska hållas i som vuxna.

Utrymmen, inredning och utrustning

4 § Unghöns ska ha tillgång till sittpinnar.

5 § Vuxna djur ska ha tillgång till sittpinne eller annan upphöjd sittyta. Upphöjd sittyta ska finnas i en mängd så att alla djur har möjlighet att sitta samtidigt.

Allmänna råd till 4 kap. 5 §

Sittytan för avelsdjur mellan 1,6 - 3,0 kg bör inte understiga 160 cm²/kg och för avelsdjur mellan 3 - 5 kg inte understiga 115 cm²/kg.

6 § Golvet i ett rede får inte vara utfört så att fåglarna ligger direkt på rutnät av metall.

7 § Dränerande golv ska vara så konstruerat att det ger stöd åt de främre klorna på varje fot.

8 § I anläggningar där djuren har möjlighet till utevistelse ska utomhusytorna ha en area som är anpassad till belägningsgraden och markytans beskaffenhet så att föroreningar undviks.

Utomhusytorna ska vara försedda med skydd mot dåligt väder och rovdjur.

I anläggningar med plats för mer än 350 djur ska flera öppningar ge tillträde till utomhusytorna.

9 § Utrymme för höns anges i tabell 10.

Tabell 10

<i>Högsta beläggning</i>	<i>Envåningssystem</i>	< 2,4 kg	9 höns / m ² tillgänglig area
		≥ 2,4 kg	7,5 höns / m ² tillgänglig area
<i>Rede</i>	<i>Fackrede</i>	- minsta area 0,0125 m ² / höna - dock minst 0,075 m ² - kortaste sidan 0,24 m	
	<i>Kollektivrede</i>	- minsta area 0,010 m ² / höna - dock minst 0,140 m ² - kortaste sidan 0,35 m	
<i>Ströarea</i>		- minst 1/3 av golvarean - dock minst 0,025 m ² / djur	

10 § Övriga mått m.m. för höns anges i tabell 11.

Tabell 11

<i>Golv</i>		Lutning högst 12 %
<i>Vatten</i>	<i>Rakt tråg</i>	Minst 25 mm tråγκant/djur
	<i>Runt tråg</i>	Minst 10 mm tråγκant/djur
	<i>Nippel eller kopp¹⁾</i>	Högst 10 höns / nippel eller kopp
<i>Fodertråg</i>	<i>Rakt tråg</i>	Minst 125 mm tråγκant / höna, 150 mm tråγκant tupp
	<i>Runt tråg</i>	Minst 80 mm tråγκant / höna, 100 mm tråγκant tupp
<i>Sittpinne²⁾</i>		Minst 150 mm / djur
<i>Öppningar till utomhusytorna³⁾</i>		Höjd 0,45 m Bredd 0,40 m, dock minst 2,0 m totalt per 1 000 höns

¹⁾ Minst två tillgängliga för varje djur.

²⁾ Centrumavstånd mellan sittpinnar ska vara minst 300 mm och minsta avstånd till vägg 200 mm.

³⁾ Ska vara utspridda utefter hela byggnadens längd.

11 § Utrymme för unghöns anges i tabell 12.

Tabell 12

Ålder, veckor	Envåningssystem, tillgänglig area Högsta antal djur/m²	Minsta Ströarea	Minsta sittpinnelängd, mm/djur
0-3	55	1/3 av golvarean	10
4-6	25	1/3 av golvarean	20
7-15	15	1/3 av golvarean	33
16-18	10	1/3 av golvarean	50
19-21	9	1/3 av golvarean	60

12 § Övriga mått för unghöns anges i tabell 13.

Tabell 13

Ålder, veckor	Minsta utrymme vid rakt fodertråg, mm/djur	Minsta utrymme vid vattentråg		Vatten, högsta antal djur/nippel
		Rakt, mm/djur	Runt, mm/djur	
0-3	20	5	4	30
4-6	20	5	5	30
7-15	42	7	5	20
16-18	50	7	5	15
19-21	55	8	6	15

Renhållning och strö

13 § Inredning i stallar ska vara utformad så att avelsdjuren inte blir nedsmutsade av foder-, vatten- eller gödselspill. I stall med plats för mer än 350 vuxna avelsdjur får sittpinnar inte vara placerade över ströbädden. (SJVFS 2021:XX).

14 § Avelsdjuren ska ha ständig tillgång till strömedel som kan tillfredsställa deras beteendebestånd av att picka, sprätta och sandbada.

Stallklimat och luftkvalitet

15 § Vid förprövningspliktig ny-, till- eller ombyggnad av ett stall med gödseldrainerande golv ska stallet ha mekaniskt utgödslingssystem som medger att regelbunden utgödsling kan ske under det gödseldrainerande golvet.

Första stycket gäller inte för envåningssystem där det gödseldrainerande golvet utgör högst 1/3 av avelsdjurens tillgängliga area.

16 § I stallar med envåningssystem får avelsdjuren endast tillfälligtvis utsättas för ammoniakhalter som överstiger 25 ppm i stallluften.

Allmänna råd till 4 kap. 16 §

Stallar med gödseldrainerande golv bör ha utgödslingssystem som medger att regelbunden utgödsling kan ske under det gödseldrainerande golvet.

Utgödsling under gödseldrainerande golvtytor bör ske minst 2 gånger per vecka.

Ljus och belysning

17 § Stallar för avelsdjur behöver inte vara försedda med fönster eller andra ljusinsläpp för dagsljus om djuren istället förses med ett dagsljusliknande artificiellt ljus som är anpassat till djurens behov, som kan styras och har en spektralbredd på minst 300 nm samt innehåller ultraviolett ljus i UVA-området.

Allmänna råd till 2 kap. 2 § djurskyddslagen

Avelsdjuren bör ha en sammanhängande mörkerperiod på minst åtta timmar per dygn.

5 KAP. SÄRSKILDA BESTÄMMELSER FÖR KALKONER

Skötsel och utrymmen

1 § Kalkoner ska hållas frigående och ska ha tillgång till ströbädd om de föds upp inomhus.

2 § Utrymme för kalkoner anges i tabell 14.

Tabell 14

Djurkategori	Golvarea		Minsta mått på värprede ¹⁾ , m	Minsta utrymme vid runt fodertråg, mm/djur	Minsta utrymme vid runt vattentråg, mm/djur
	Högsta antal djur/m ²	Högsta antal kg/m ²			
<i>Avelsdjur, höns</i>	2,5		bredd: 0,35 djup: 0,5 höjd: 0,45	30	12
<i>Avelsdjur, tupp</i>	2,5			60	24
<i>Slaktdjur</i>	<i>≤ 10 kg</i>	30		18	8
	<i>> 10 kg</i>	30		30	12

¹⁾ Högst 4,5 djur/rede

3 § Utan hinder av 2 § får stallar hos slaktkalkonuppfödare som är anslutna till ett kontrollprogram, beläggas i enlighet med kontrollprogrammet, dock högst med 40 kg per m² för djur < 7 kg och högst 45 kg per m² för djur ≥ 7 kg.

6 KAP. SÄRSKILDA BESTÄMMELSER FÖR ANKOR OCH GÄSS

Skötsel och utrymmen

1 § Ankor och gäss som föds upp inomhus ska hållas på ströbädd.

Allmänna råd till 2 kap. 2 § djurskyddslagen
Ankor och gäss bör ha tillgång till badvatten.

2 § Utrymme för ankor och gäss anges i tabell 15.

Tabell 15

Djurkategori		Golvarea				Värprede, m
		Enbart inomhus		Vid möjlighet till utevistelse		
		högsta antal djur/m ²	högsta antal kg/m ²	högsta antal djur/m ²	högsta antal kg/m ²	
Avelsdjur	Ankor	2		4		bredd: 0,4 djup: 0,4 höjd: 0,5
	Gäss	1		2		bredd: 0,6 djup: 0,6 höjd: 0,6
Slaktdjur	Ankor ¹⁾		16		20	
	Gäss ^{1) 2)}		14		18	

¹⁾ Under första uppfödningssveckan får beläggningen vara högst 15 djur/m². Beläggningen ska därefter sänkas successivt. Efter 4 veckor gäller tabellvärdena.

²⁾ Uppfödning i ligg- och utfodringshall med rastgård:

- golvarea i ligghall 32 kg/m²,
- rastgård 10 ggr ligghallsarean,
- runt fodertråg 7 mm/djur (fri utfodring),
- rakt vattentråg 9 mm/djur.

Denna författning³ träder i kraft den 1 april 2019, då Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2017:28) om fjäderfåhållning inom lantbruket m.m. upphör att gälla. De allmänna råden ska gälla från samma tidpunkt.

Denna författning⁴ träder i kraft den XX november 2021.

CHRISTINA NORDIN

Gunnar Palmqvist
(Djurvålfärdsenheten)

³ SJVFS 2019:23

⁴ SJVFS 2021:XX

SJVFS 2021:xx

**Föreskrifter om ändring i Statens jordbruksverks
föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:4) om
cirkusdjur;**

Saknr L 116

Utkom från trycket
den xx oktober 2021
Omtryck

beslutade den xx oktober 2021.

Statens jordbruksverk föreskriver, med stöd av 11 kap. 2 § djurskyddsförordningen (2019:66), att 1 kap. 4 § verkets föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:4) om cirkusdjur ska ha följande lydelse.

Författningen och de allmänna råden kommer därför ha följande lydelse från och med den dag då denna författning träder i kraft.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

1 KAP. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER	2
Definitioner	3
Cirkusens begäran om inbesiktning eller kontroll.....	3
Länsstyrelsens genomförande av inbesiktning eller kontroll.....	3
Cirkusens anteckningar om verksamheten	4
Skötsel och hållande av cirkusdjuren	4
2 KAP. SÄRSKILDA BESTÄMMELSER FÖR VISSA DJURSLAG.....	5
Kameldjur.....	5
Hästdjur	6
Domesticerade former av and- och hönsfåglar	6
3 KAP. CIRKUSDJURENS VINTERKVARTER	6
4 KAP. ÖVRIGA BESTÄMMELSER	7

1 KAP. ALLMÄNNA BESTÄMMELSER

1 § Denna författning innehåller bestämmelser om hållande och skötsel av cirkusdjur, och om viss kontroll av cirkusdjur. Om inte annat anges gäller bestämmelserna i 13-24 §§ samt 2 kap. endast vid turné.

2 § Grundläggande bestämmelser om hur djur ska hållas och skötas finns i djurskyddslagen (2018:1192) och djurskyddsförordningen (2019:66). Särskilda bestämmelser för cirkusar finns i 3 kap. 3-5 §§ djurskyddsförordningen.

Bestämmelser om transport av djur finns dels i rådets förordning (EG) nr 1/2005 av den 22 december 2004 om skydd av djur under transport och därmed sammanhängande förfaranden och om ändring av direktiven 64/432/EEG och 93/119/EG och förordning (EG) nr 1255/97¹, dels i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:7) om transport av levande djur.

3 § För de djurslag som inte nämns i 2 kap. ska skötsel- och måttbestämmelserna i följande författningar tillämpas vid turné:

1. För sällskapsdjur (utom hund och katt): Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:15) om villkor för hållande, uppfödning och försäljning m.m. av djur avsedda för sällskap och hobby. Dock behöver 3 kap. och 15 kap. 8 § i författningen inte uppfyllas.
2. För domesticerade lantbruksdjur: Bestämmelser om hur nötkreatur ska hållas och skötas finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:18) om nötkreaturshållning inom lantbruket m.m. Bestämmelser om hur grisar ska hållas och skötas finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:20) om grishållning inom lantbruket m.m. Bestämmelser om hur får ska hållas och skötas finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:21) om fårhållning inom lantbruket m.m. Bestämmelser om hur getter ska hållas och skötas finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:22) om gethållning inom lantbruket m.m. Bestämmelser om hur pälsdjur ska hållas och skötas finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:16) om uppfödning och hållande av pälsdjur. Bestämmelser om hur fjäderfän ska hållas och skötas finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:23) om fjäderfåhållning inom lantbruket m.m. Bestämmelser om hur kaniner ska hållas och skötas finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:24) om kaninhållning inom lantbruket m.m. Bestämmelser om hur hästar ska hållas och skötas finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:17) om hästhållning.
3. För hund och katt: Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:28) om hållande av hund och katt.
4. För exotiska och icke-domesticerade djur: Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2019:29) om djurhållning i djurparker m.m. Dock behöver 1 kap. 8-12, 14, 17, 26 och 27 §§ i författningen inte uppfyllas.

Dock ska 13-24 §§ i denna författning gälla även för dessa djurslag.

¹ EUT L 3, 5.1.2005, s. 1 (Celex 32005R0001).

Definitioner

4 § I dessa föreskrifter betyder:

<i>Cirkus</i>	En turnerande verksamhet i vilken djur uppträder offentligt vid en föreställning.
<i>Cirkusdjur</i>	Djur som hålls i syfte att uppträda vid cirkus. Avser även djur som tränas för kommande cirkussäsonger.
<i>Inbesiktning</i>	Den kontroll som länsstyrelsen ska utföra före cirkusens första föreställning för året i landet. (SJVFS 2021:XX).

5 § En kontrollmyndighet som upptäcker allvarliga eller upprepade brister i djurhållningen ska särskilt överväga att med stöd av 8 kap. 9 § djurskyddslagen (2018:1192) förbjuda cirkusen att påbörja eller fortsätta sin turné.

Cirkusens begäran om inbesiktning eller kontroll

6 § En begäran om inbesiktning ska ha kommit in till länsstyrelsen senast 14 dagar före cirkusens första föreställning för året i landet.

Den kontroll som, enligt 3 kap. 5 § djurskyddsförordningen (2019:66), ska ske vid en förändring av djurbeståndet eller utrustningen som är av väsentlig betydelse från djurskydds- eller djurhälsosynpunkt ska utföras av länsstyrelsen i det län cirkusen befinner sig. En begäran om kontroll ska göras till länsstyrelsen så snart cirkusen vet vad förändringen innebär.

7 § Vid en begäran om inbesiktning eller kontroll ska följande framgå:

1. cirkusens namn, adress och telefonnummer,
2. vilka djurslag som finns, samt
3. antal cirkusdjur av varje djurslag som medföljer cirkusen.

Länsstyrelsens genomförande av inbesiktning eller kontroll

8 § Vid en inbesiktning ska länsstyrelsen kontrollera

1. djuren,
2. stallarna och andra utrymmen för förvaring av djur,
3. manegen och andra visningsutrymmen,
4. foderförråden,
5. de fordon som används för djurtransporter, samt
6. journalföringen.

Inbesiktningen ska omfatta de cirkusdjur, utrymmen m.m. som medföljer under turnén.

9 § En kontroll som föranleds av en förändring av djurbeståndet eller utrustningen får begränsas till att endast omfatta förändringen.

Cirkusens anteckningar om verksamheten

10 § Vid varje cirkus ska det finnas en turnéplan som gäller minst en månad framåt. Ett exemplar av turnéplanen ska ges till länsstyrelsen i samband med inbesiktningen. Om turnéplanen förändras eller förnyas under turnén ska cirkusen omedelbart anmäla det till den länsstyrelse som utförde inbesiktningen.

11 § Vid varje cirkus ska det finnas en plan för träning av de djur som följer med cirkusen i syfte att tränas för förevisning kommande cirkussäsonger.

12 § Cirkusen ska föra journal över samtliga cirkusdjur. Journalen ska föras löpande under den tid turnén pågår och innehålla följande uppgifter.

1. Varje djurs identitet, med angivande av namn och kontaktuppgifter på ansvarig djurhållare,
2. datum för skador eller sjukdomsfall, med angivande av djurets identitet och vidtagna åtgärder,
3. datum för hov- eller klövvård,
4. datum för dödsfall, med angivande av djurets identitet och om möjligt dödsorsaken,
5. namnet på den som ansvarar för journalföringen samt, i förekommande fall,
6. namn och kontaktuppgifter på den veterinär som bedriver den veterinärmedicinska rådgivningen.

Journalen ska bevaras i minst tre år räknat från den dag de sista uppgifterna fördes in. Journalen för den pågående turnén ska finnas tillgänglig på cirkusen.

Skötsel och hållande av cirkusdjuren

13 § Djur av arter som i vilt tillstånd lever i par, familj eller grupp ska få sitt behov av social kontakt tillgodosett.

Allmänna råd till 1 kap. 13 §

Djur av arter som i vilt tillstånd lever i par, familj eller grupp bör hållas tillsammans med artfränder.

14 § Cirkusdjuren ska ha möjlighet att röra sig fritt genom daglig utevistelse.

Vid extrem väderlek får den dagliga utevistelsen ersättas med frigång i manegen.

Första och andra stycket gäller inte om djuren måste vila på grund av skada eller sjukdom.

15 § Samtliga landlevande däggdjur ska ha tillgång till en torr och ren liggplats. Underlaget ska vara anpassat till djurets välfärdsbehov. Om cirkusturnén äger rum under den kalla årstiden ska djuren dessutom ha tillgång till skydd mot väder och vind.

Under frigång enligt 14 § behöver kraven i första stycket inte uppfyllas om frigången varar mindre än halva dygnet.

Allmänna råd till 1 kap. 15 §

Den kalla årstiden bör för de flesta djurslag anses råda då medeldygnstemperaturen understiger + 4 ° C.

16 § Djuren ska vid behov ha möjlighet att uppsöka skugga.

17 § Cirkusdjuren ska hållas så de kan uppnå termisk komfort.

Allmänna råd till 1 kap. 17 §

Zebror bör ha tillgång till en plats där temperaturen är minst + 10 ° C.

18 § Föremål och ämnen som kan skada djuren ska förvaras oåtkomliga för dem.

19 § Stängsel ska sättas upp och underhållas så att de djur som hålls inom stängslet inte riskerar att skadas. Stängseltrådar och stängselnät ska vara väl sträckta.

Taggtråd får inte användas.

20 § De prestationskrav som ställs på djuren ska vara anpassade till det enskilda djurets fysiska och psykiska förmåga.

21 § Ett djur som inte har kunnat medverka vid föreställning på grund av skada eller sjukdom, och som har fått veterinärvård för skadan eller sjukdomen, ska veterinärbesiktas innan djuret medverkar i föreställning igen.

22 § Om ett djur blir sjukt eller skadat och behöver särskild vård ska cirkusen kunna ordna ett utrymme där djuret kan tas om hand. Vid behov ska djuret också kunna isoleras från de andra djuren.

23 § Djuren får inte visas offentligt när de är uppbundna.

24 § Cirkusen ska se till att inga djur blir otillbörligt störda av besökarna.

2 KAP. SÄRSKILDA BESTÄMMELSER FÖR VISSA DJURSLAG

Kameldjur

1 § Dromedarer och kameler ska ha tillgång till en area om minst 10 m² /djur, dock alltid minst 15 m² .

Lamor och alpackor ska ha tillgång till en area om minst 6 m² /djur, dock alltid minst 9 m² .

2 § Kameldjur ska hållas lösgående. Undantag får göras vid skötsel och av veterinärmedicinska orsaker.

3 § Alpackornas och lamornas tänder ska slipas vid behov.

4 § Alpackornas ull ska klippas vid behov.

Allmänna råd till 2 kap. 4 §

En huacaya bör klippas varje år. En suri bör klippas minst vart tredje år.

5 § Kameldjurens tånaglar ska regelbundet ses över och klippas vid behov.

Hästdjur

6 § Utöver 1 kap. 13-24 §§ finns bestämmelser om skötsel och hållande av hästdjur i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:17) om hästhållning. Dock behöver 3 kap. 14 § i författningen inte uppfyllas.

Första stycket ska även tillämpas för cirkusens zebror.

Domesticerade former av and- och hönsfåglar

7 § Domesticerade former av and- och hönsfåglar ska ha tillgång till utrymme enligt följande:

1. Gäss och myskänder: minst 2 m² /fågel, dock alltid minst 8 m² .
2. Änder: minst 1 m² /fågel, dock alltid minst 6 m² .
3. Hönsarter längre än 60 cm: minst 2 m²/fågel, dock alltid minst 8 m², och en höjd på minst 1,5 m.
4. Hönsarter kortare än 60 cm: minst 0,3 m²/fågel, dock alltid minst 6 m² och en höjd på minst 1,5 m.

8 § Andfåglar ska ha tillgång till badvatten.

9 § Betande andfåglar ska ges möjlighet att beta gräs dagligen under vegetationsperioden.

10 § Fåglar får inte hållas på nätgolv.

11 § Hönsfåglar ska ha tillgång till sandbad och sittpinne. Samtliga fåglar ska samtidigt kunna sitta på pinne. Sittpinnar ska placeras så att ingen del av fågeln behöver vidröra vare sig golv, vägg eller tak.

12 § Hönsfåglar ska ha tillgång till värpreden. Detta gäller inte tuppar.

13 § Andfåglar ska ha tillgång till värpreden under den period de värper.

14 § And- och hönsfåglarna ska ha tillgång till regnskydd vid behov.

3 KAP. CIRKUSDJURENS VINTERKVARTER

1 § Bestämmelser om hundar och katter finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:28) om hållande av hund och katt.

Bestämmelser om hästdjur finns i Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:17) om hästhållning. Författningen ska även tillämpas för cirkusens zebror.

Bestämmelser om domesticerade lantbruksdjur finns i:

1. Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:18) om nötkreaturshållning inom lantbruket m.m.
2. Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:20) om grishållning inom lantbruket m.m.
3. Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:21) om fårållning inom lantbruket m.m.

4. Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:22) om gethållning inom lantbruket m.m.
5. Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:16) om uppfödning och hållande av pälsdjur.
6. Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:23) om fjäderfåhållning inom lantbruket m.m.
7. Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:24) om kaninhållning inom lantbruket m.m.

2 § För domesticerade sällskapsdjur (utom hund och katt) ska Statens jordbruksverks föreskrifter och allmänna råd (SJVFS 2019:15) om villkor för hållande, uppfödning och försäljning m.m. av djur avsedda för sällskap och hobby tillämpas. Dock behöver 3 kap. i författningen inte uppfyllas.

3 § För exotiska och icke-domesticerade djur ska Statens jordbruksverks föreskrifter (SJVFS 2019:29) om djurhållning i djurparker m.m. tillämpas. I första hand ska bestämmelserna för stall/nattkvarter uppfyllas. Saknas bestämmelser för dessa ska bestämmelser för inomhusutrymme med visning tillämpas. Dock behöver 1 kap. 8-12, 14 och 26 §§ i författningen inte uppfyllas.

4 § För kameldjuren ska 2 kap. 1-5 §§ tillämpas.

5 § För and- och hönsfåglarna ska 2 kap. 7-14 §§ tillämpas.

4 KAP. ÖVRIGA BESTÄMMELSER

1 § Om det finns särskilda skäl kan Jordbruksverket medge undantag från bestämmelserna i dessa föreskrifter.

2 § Bestämmelser om straff för brott mot dessa föreskrifter finns i 10 kap. 5 § djurskyddslagen (2018:1192).

Denna författning² träder i kraft den 1 april 2019, då Djurskyddsmyndighetens föreskrifter och allmänna råd (DFS 2007:3) om cirkusdjur upphör att gälla. De allmänna råden ska gälla från och med samma tidpunkt.

Denna författning³ träder i kraft den xx november 2021.

CHRISTINA NORDIN

Gunnar Palmqvist
(Djurvårdsenheten)

² SJVFS 2019:4

³ SJVFS 2021:XX